

VIPA

NACIONALINĖ
PLĖTROS
ĮSTAIGA

Uždarosios akcinės bendrovės
Viešųjų investicijų plėtros agentūros

**TARPINĖS FINANSINĖS ATASKAITOS,
PARENGTOS PAGAL TARPTAUTINIUS
FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS STANDARTUS,
PRIIMTUS TAIKYTI EUROPOS SĄJUNGOJE**

**UŽ LAIKOTARPĮ, PASIBAIGUSĮ
2020 M. RUGSĖJO 30 D.**

Plėtra

Finansai

Inovacijos

2020 m. lapkričio 12 d.

FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA

Straipsniai	Pasta- bos Nr.	2020 m. rugsėjo 30 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
TURTAS			
Ilgalaikis turtas			
Nematerialusis turtas	1	283.763	287.161
Ilgalaikis materialusis turtas	2	40.772	49.131
Teisės į nuomojamą turta	3	126.926	196.942
Investicijos į vertybinius popierius	4	3.668.568	-
Suteiktos paskolos	5	335.394	-
Asocijuotųjų įmonių akcijos	5	1	1
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	5	13.456	13.456
Ilgalaikio turto iš viso		4.468.880	546.691
Trumpalaikis turtas			
Atsargos	6	-	-
Išankstiniai apmokėjimai	7	2.679	9.643
Asocijuotųjų įmonių skolos	8	180.758	143.435
Kitos gautinos sumos	8	1.011.904	731.334
Iš anksto sumokėtas pelno mokestis	8	22.985	1.069
Trumpalaikės investicijos	9	5.299.000	9.999.900
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	10	1.471.521	523.324
Ateinančių laikotarpių sąnaudos	11	16.998	15.418
Trumilaikio turto iš viso		8.005.845	11.424.123
TURTO IŠ VISO		12.474.725	11.970.814
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI			
Nuosavas kapitalas			
Įmonės savininko kapitalas (įstatinis kapitalas)	12	11.001.151	11.001.151
Privalomasis rezervas arba atsargos (rezervinis) kapitalas	13	250.321	236.604
Kiti rezervai (specialusis kapitalo rezervas)	13	60.748	33.314
Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)	14	605.804	274.339
Nuosavo kapitalo iš viso		11.918.024	11.545.408
Ilgalaikiai įsipareigojimai			
Pensijų ir panašių įsipareigojimų atidėjiniai		4.362	4.362
Kiti ilgalaikiai įsipareigojimai		98.889	96.666
Ilgalaikiai įsipareigojimai iš viso	15	103.251	101.028
Trumpalaikiai įsipareigojimai			
Skolos tiekėjams		50.873	31.549
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai		127.123	83.858
Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai		105.195	205.511
Pelno mokesčio įsipareigojimai		91.702	-
Sukauptos sąnaudos, ateinančių laikotarpių pajamos		78.557	3.460
Trumpalaikiai įsipareigojimai iš viso	15	453.450	324.378
NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO		12.474.725	11.970.814

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatsiejama šių finansinių taskaitų dalis

BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA

Straipsniai	Pastabos Nr.	2020 m. rugsėjo 30 d.	2019 m. rugsėjo 30 d.
Pajamos		2.271.479	1.582.717
Kitos veiklos pajamos		19.665	19.746
Pajamų iš viso		2.291.144	1.602.463
Ilgalaikio turto nusidėvėjimas ir amortizacija		(126.032)	(119.982)
Išmokos darbuotojams ir kitos susijusios išmokos		(1.124.582)	(896.234)
Konsultacinės paslaugos		(70.759)	(63.875)
Centrinės projektų valdymo agentūros paslaugos		(49.185)	(107.095)
Change in provision		(2.188)	
Ilgalaikio turto priežiūros, eksploatavimo sąnaudos		(44.151)	(83.195)
Komunalinės, automobilio sąnaudos		(19.737)	(24.891)
Komandiruočių sąnaudos		(4.365)	(22.010)
Ryšių paslaugų, automobilių stovėjimo akstelės nuomos sąnaudos		(29.072)	(24.103)
Kvalifikacijos kėlimo sąnaudos		(22.975)	(10.541)
Biuro, kitos bendrosios administracinės sąnaudos		(145.987)	(64.952)
Sąnaudų iš viso		(1.639.033)	(1.416.878)
Veiklos pelnas		652.111	185.585
Finansinės veiklos pajamos (kitos palūkanų ir panašios pajamos)		24.953	12.139
Finansinės veiklos sąnaudos (palūkanų ir kitos panašios sąnaudos)		(6.993)	(18)
Finansinės veiklos rezultatas		17.960	12.121
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą		670.071	197.706
Pelno mokestis		(91.702)	(29.656)
Grynasis pelnas		578.369	168.050
Kitos bendrosios pajamos, kurios nebus perkeliamos į pelną (nuostolius) ateityje			
Kitos bendrosios pajamos, kurios bus perkeliamos į pelną (nuostolius) ateityje			
Bendrujų pajamų iš viso		578.369	168.050

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatsiejama šių finansinių taskaitų dalis

NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA

	Pas- ta- bos	Apmokėtas įstatinis arba pag- rindinis ka- pitalas	Privalomasis arba atsar- gos (rezervi- nis) kapita- las	Kiti rezervai	Nepaskirs- tytasis pelnas (nuosto- liai)	Iš viso
2018 m. gruodžio 31 d. likutis		2.001.136	233.122	49.035	284.101	2.567.394
2019 m. sausio 1 d. likutis		2.001.136	233.122	49.035	284.101	2.567.394
Grynasis metų pelnas					257.794	257.794
Įstatinio kapitalo didinimas		9.000.015				9.000.015
Dividendai					(266.509)	(266.509)
Kitos išmokos					(13.286)	(13.286)
Panaudoti rezervai				(49.035)	49.035	-
Sudaryti rezervai			3.482	33.314	(36.796)	-
2019 m. gruodžio 31 d. likutis		11.001.151	236.604	33.314	274.339	11.545.408
Įstatinio kapitalo didinimas						
Grynasis metų pelnas					578.369	578.369
Dividendai					(205.754)	(205.754)
Sudaryti rezervai			13.717	27.434	(41.151)	-
Koregavimas					1	1
Kitos išmokos						
2020 m. rugsėjo 30 d. likutis		11.001.151	250.321	60.748	605.804	11.918.024

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatsiejama šių finansinių taskaitų dalis

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

Straipsniai	Pastabos	2020 m.	2019 m.
Pagrindinės veiklos pinigų srautai			
Grynasis pelnas (nuostoliai)		578.369	257.794
Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos		126.032	161.238
Atidėtojo pelno mokesčio turto sumažėjimas (padidėjimas)		-	(3.092)
Atsargų, išskyrus sumokėtus avansus, sumažėjimas (padidėjimas)		-	7.044
Sumokėtų avansų sumažėjimas (padidėjimas)		6.964	43.770
Pirkėjų skolų sumažėjimas (padidėjimas)			
Įmonių grupės įmonių ir asocijuotųjų įmonių skolų sumažėjimas (padidėjimas)		(37.323)	(110.242)
Kitų gautinų sumų sumažėjimas (padidėjimas)		(302.486)	(247.649)
Trumpalaikių investicijų sumažėjimas (padidėjimas)		4.700.900	(9.000.000)
Ateinančių laikotarpių sąnaudų ir sukauptų pajamų sumažėjimas (padidėjimas)		(1.580)	(5.540)
Atidėjinių padidėjimas (sumažėjimas)			
Kitų ilgalaikių įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)		2.223	96.666
Trumpalaikių skolų tiekėjams ir gautų avansų padidėjimas (sumažėjimas)		19.324	21.143
Su darbo santykiais susijusių įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)		43.265	20.270
Kitų mokėtinų sumų ir įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)		(8.614)	(8.979.825)
Sukauptų sąnaudų ir ateinančių laikotarpių pajamų padidėjimas (sumažėjimas)		75.097	(19.434)
Gryniesi pagrindinės veiklos pinigų srautai		5.202.171	(17.757.857)
Investicinės veiklos pinigų srautai			
Ilgalaikio turto, išskyrus investicijas, įsigijimas		(60.165)	(101.588)
Kitas investicinės veiklos pinigų srautų padidėjimas		(3.653.702)	
Paskolų suteikimas		(400.000)	
Teisės į nuomojamą turtą		(12.274)	(304.438)
Gryniesi investicinės veiklos pinigų srautai		(4.126.141)	(406.026)
Finansinės veiklos pinigų srautai			
Pinigų srautai, susiję su įmonės savininkais		(205.754)	8.733.506
Dividendų išmokėjimas		(205.754)	(266.509)
Įstatinio kapitalo didinimas			9.000.015
Pinigų srautai, susiję su kitais finansavimo šaltiniais		77.921	9.122
Kitų įmonės įsipareigojimų sumažėjimas			(13.286)
Kitas finansinės veiklos pinigų srautų padidėjimas		77.921	22.408
Kitas finansinės veiklos pinigų srautų sumažėjimas			
Gryniesi finansinės veiklos pinigų srautai		(127.833)	8.742.628
Valiutų kursų pokyčio įtaka grynųjų pinigų ir pinigų ekvivalentų likučiui			
Grynasis pinigų srautų padidėjimas (sumažėjimas)		948.197	(9.421.255)
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje		523.324	9.944.579
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje		1.471.521	523.324

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatsiejama šių finansinių taskaitų dalis

FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. BENDROJI DALIS

Uždaroji akcinė bendrovė Viešųjų investicijų plėtros agentūra (toliau - VIPA) - 2012 m. lapkričio 28 d. LR Vyriausybės nutarimu Nr. 1428 įsteigta finansų įstaiga. VIPA yra ribotos civilinės atsakomybės juridinis asmuo, Juridinių asmenų registre įregistruota 2013 m. balandžio 11 d., įmonės kodas 303039520, registracijos adresas - Lukiškių g. 2, Vilnius, Lietuva, veiklos vykdymo vieta - Gedimino pr. 18/ Jogailos g. 2, Vilnius. VIPA duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre.

VIPA yra valstybės įsteigta finansų įstaiga, kurios tikslas - finansuoti ir skatinti tvarią plėtrą srityse, kuriose yra rinkos nepakankamumas, siekiant pelningos veiklos, kuriant, įgyvendinant bei administruojant finansines priemones, skirtas viešojo sektoriaus investicijoms viešosios infrastruktūros bei viešųjų paslaugų modernizavimui, ir teikiant su šiomis finansinėmis priemonėmis susijusias finansines paslaugas.

VIPA teikė lengvatines paskolas aukštųjų mokyklų ir profesinio mokymo įstaigų bendrabučiams atnaujinti (modernizuoti) pagal LR švietimo ir mokslo ministro ir LR aplinkos ministro patvirtintą programą, kurios tikslas - atnaujinti (modernizuoti) bendrabučius, pastatytus pagal iki 1993 metų galiojusius statybos techninius normatyvus, siekiant racionalaus energinių išteklių naudojimo, pagerinti studentų ir mokinių gyvenimo bendrabučiuose sąlygas. Lėšos lengvatinėms paskoloms pagal šią programą buvo skiriamos taikant Europos Komisijos JESSICA iniciatyvą

VIPA teikia lengvatines paskolas daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) pagal LR Vyriausybės patvirtintą programą, kurios tikslas - sumažinti šiluminės energijos sąnaudas, racionaliai naudoti energijos išteklius, užtikrinti efektyvų būsto naudojimą, gerinti gyvenamąją aplinką bei gyventojų gyvenimo kokybę.

Lietuvoje finansinės priemonės infrastruktūrai buvo pradėtos įgyvendinti siekiant atnaujinti (modernizuoti) daugiabučius namus. 2009 metais buvo įsteigtas JESSICA Kontroluojantysis fondas (JESSICA KF), valdomas Europos investicijų banko, VIPA paskirta finansiniu tarpininku.

Remiantis sėkminga JESSICA KF įgyvendinimo patirtimi bei įvertinus visus finansinių priemonių privalumus 2014-2020 m. periodu apsispręsta plėsti finansinių priemonių taikymą ir panaudojant 2014-2020 m. ES struktūrinių fondų lėšas įsteigtas Daugiabučių namų modernizavimo fondas (DNMF), finansuojamas iš Europos regioninės plėtros fondo. VIPA paskirta DNMF valdytoja.

VIPA paskirta Energijos efektyvumo, Kultūros paveldo, Savivaldybių pastatų fondų valdytoja. 2019 m. vasario 1 d. Finansų ministerija su Aplinkos ministerija ir VIPA pasirašė trišalę sutartį, kuria įsteigė Sanglaudos fondo lėšomis finansuojamą Vandentvarkos fondą.

2018 m. spalio 17 d. LR Vyriausybės nutarimu Nr. 1046 VIPA pavesta vykdyti NPĮ veiklą urbanizuotų ar urbanizuojamų teritorijų plėtros, būsto ir viešosios arba viešajam interesui tenkinti skirtos infrastruktūros objektų atnaujinimo ir plėtros, energijos vartojimo efektyvumo skatinimo srityse. VIPA planuoja investicijas į tas viešojo sektoriaus sritis, kuriose finansavimas neteikiamas ar nepakankamas arba sąlygos nėra optimalios.

Pagrindiniai teisės aktai, reglamentuojantys VIPA veiklą: Akcinių bendrovių įstatymas, Finansų įstaigų įstatymas, LR Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymas, Lietuvos nacionalinių plėtros įstaigų vidaus kontrolės reikalavimų aprašas, Nacionalinių plėtros įstaigų sąrašo tvarkymo taisyklės, Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairės, LR Vyriausybės nutarimas Nr. 665 „Dėl valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“, Viešųjų pirkimų įstatymas, Buhalterinės apskaitos įstatymas ir mokesčių apskaičiavimą bei mokėjimą reglamentuojantys teisės aktai.

VIPA administracijos vadovas - generalinis direktorius Gvidas Dargužas, einantis šias pareigas nuo 2013 m. gegužės 2 d.

2020 m. rugsėjo 30 d. VIPA dirbo 62 darbuotojai (iš jų 4 vaiko priežiūros atostogose), vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius - 54,22.

VIPA pateikiamame finansinės būklės ataskaitoje, bendrųjų pajamų ataskaitoje, pinigų srautų ataskaitoje bei nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitoje ir aiškinamojo rašto pastabose duomenys pateikiami suminiais skaičiais, euro tikslumu. VIPA finansinės ataskaitos sudarytos 2020 m. lapkričio 12 d.

VIPA filialų ir atstovybių neturi.

VIPA yra komandinės ūkinės bendrijos „Energijos efektyvumo finansavimo platforma“ tikrasis narys. Bendrijos Tikrojo nario įnašas yra 1 Eur (vienas euras).

VIPA veiklos tyrimų ir plėtros srityje nevykdė.

VIPA VEIKLOS JURIDINIS PAGRINDAS

VIPA veiklos juridinis pagrindas nustatytas uždarnosios akcinės bendrovės Viešųjų investicijų plėtros agentūros įstatų patvirtinimo LR Finansų ministro 2013 m. vasario 8 d. įsakyme Nr. 1K-059 (kartu su 2015 m. gegužės 20 d., 2016 m. kovo 17 d., 2016 m. gruodžio 6 d., 2017 m. vasario 22 d., 2018 m. sausio 17 d., 2019 m. kovo 8 d. LR Finansų ministro įsakymų Nr. 1K-180, 1K-88, 1k-431, 1K-60, 1K-14, 1K-80 pakeitimais).

VIPA įstatinis kapitalas 2019 m. II ketv. buvo padidintas nuo 2 001 136 Eur iki 11 001 151,04 Eur. LR Vyriausybė 2018 m. gruodžio 19 d. priėmė nutarimą Nr. 1313 „Dėl Valstybės turto investavimo ir uždarnosios akcinės bendrovės Viešųjų investicijų plėtros agentūros įstatinio kapitalo didinimo“, kuriuo valstybei nuosavybės teise priklausantis turtas (pinigai) - 9 000 015,04 Eur - kaip papildomas įnašas buvo perduotas uždarnosios akcinės bendrovės Viešųjų investicijų plėtros agentūros (VIPA) įstatiniam kapitalui didinti. Šiuo nutarimu Vyriausybė sutiko, kad LR finansų ministerija, VIPA valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų valdytoja, priimtų sprendimą padidinti VIPA įstatinį kapitalą papildomu 9 000 015,04 Eur įnašu, išleidžiant 310 774 nematerialias paprastaisiais vardines akcijas, kurių kiekviena - 28,96 Eur nominalios vertės. Akcijų emisijos kaina lygi jų nominaliajai vertei. Visos išleistos naujos akcijos perduotos valstybei.

Šis įstatinio kapitalo padidinimas leis VIPA toliau sėkmingai vystyti naujus viešosios infrastruktūros ir viešojo intereso projektų finansavimo produktus Lietuvoje.

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje visos turimos akcijos buvo pilnai apmokėtos.

2020 m. rugsėjo 30 d. VIPA neturėjo įsigijusi savų akcijų.

Visos VIPA akcijos (100 proc.) priklauso valstybei, kurios savininko nuosavybės teises įgyvendina LR finansų ministerija.

Įstatuose nustatytas VIPA veiklos tikslas - finansuoti ir skatinti tvarią plėtrą srityse, kuriose yra rinkos napakankamumas, siekiant pelningos veiklos.

2. APSKAITOS POLITIKA

2.1. REIKŠMINGI APSKAITOS PRINCIPAI

Žemiau pateikiami pagrindiniai apskaitos principai, kuriais vadovaujantis parengtos šios VIPA finansinės ataskaitos (VIPA parengta vadovaujantis Tarptautiniais finansinės atskaitomybės standartais). Šie apskaitos principai nuosekliai taikomi visiems ataskaitose pateiktiems laikotarpiams, jeigu nenurodyta kitaip.

Finansinės ataskaitos parengtos remiantis istorinės savikainos pagrindu.

VIPA finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais.

VIPA apskaita vedama laikantis kaupimo, atsargumo, palyginimo, įmonės veiklos tęstinumo, turinio svarbos bei kitų apskaitos principų.

Nauji ir/arba pakeisti standartai bei jų aiškinimai, kuriuos pradėjo taikyti VIPA:

Standartai, pritaikyti VIPA 2020 metų finansinėse ataskaitose, dėl kurių 2018-2019 metais buvo keičiama VIPA apskaitos politika, yra:

- **9-asis TFAS „Finansinės priemonės“; ir**
- **15-asis TFAS Pajamos iš sutarčių su klientais**

Standartai bei esamų standartų pakeitimai ir aiškinimai, kurie galioja nuo 2018 m. sausio 1 d., tačiau nėra aktualūs VIPA-ai:

Kiti nauji ar pakeisti standartai ar aiškinimai, išleisti TASV ir patvirtinti ES, taikomi šiose finansinėse ataskaitose pirma kartą, neturi įtakos VIPA-ai, nes arba nėra aktualūs VIPA-ai, arba VIPA apskaitos politika atitinka reikalaujamus apskaitos būdus:

2-ojo TFAS „Mokėjimas akcijomis“ pakeitimas (taikoma finansiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. ar vėliau). Pakeitimai nurodo reikalavimus, kaip apskaityti suteikiančių teisę ir kitų sąlygų įtaką akcijomis išreikštų mokėjimų padengiamų pinigais vertinimui, bei kaip apskaityti akcijomis išreikštų mokėjimų sandorius su galimybe nurodyti išskaitomo mokesčio įsipareigojimą, bei kaip apskaityti akcijomis išreikštų mokėjimų sandorių sąlygų pasikeitimą, dėl kurio pasikeičia akcijomis išreikštų mokėjimų klasifikavimas iš pinigais padengiamų į nuosavybės vertybiniais popieriais padengiamus.

4-ojo TFAS Draudimo sutartys pakeitimas (taikoma finansiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. ar vėliau). Pakeitimai sprendžia problemas, kylančias taikant naują finansinių instrumentų standartą TFAS 9, kai draudimo sutarčių standartas TFAS 4 nėra atitinkamai pakeistas. Minėtos problemos apima laikinuosius svyravimus skelbiamuose veiklos rezultatuose.

Metiniai TFAS standartų 2014-2016 m. patobulinimai, susiję su 1-uoju TFAS „TFAS taikymas pirmą kartą“, 12-uoju IFRS „Informacijos apie dalis kitose įmonėse atskleidimas“ ir 28-uoju TAS „Investicijos į asocijuotas įmones ir jungtinę veiklą“ (taikoma finansiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. ar vėliau):

1-ojo TFAS pakeitimas pašalina trumpalaikes išimtis, taikytas dėl 7-ojo TFAS „Finansinės priemonės. Atskleidimai“, 19-ojo TAS „Išmokos darbuotojams“ ir 10-ojo TFAS „Konsoliduotosios finansinės ataskaitos“. Taikytos išimties nebegalioja ir buvo galimos laikotarpiams, kurie jau praėjo. 2018 m. VIPA pritaikė šį 1-ąjį TFAS ir pakeitė apskaitos politiką, kad atitikų TFAS, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

12-ojo TFAS pakeitimai buvo atlikti siekiant paaiškinti 12-ojo TFAS apimtį dėl dalių įmonėse, kurios patenka į 5-ojo TFAS „Ilgalaikis turtas, skirtas parduoti, ir nutraukta veikla“ apimtį. Pakeitimai paaiškina, kad išimties nėra taikomos dėl visų atskleidimo reikalavimų 12-ajame TFAS kai įmonės yra klasifikuojamos kaip turtas, skirtas parduoti, ar nutraukiama veikla.

28-asis TAS buvo pakeistas siekiant paaiškinti, kad rizikos kapitalo organizacija, investicinis fondas, patikos fondas ar panašios įmonės (įskaitant investicinius draudimo fondus) gali pasirinkti apskaityti investicijas į jungtinę veiklą ir asocijuotas įmones tikrąja verte arba naudojant nuosavybės metodą (kiekvienai investicijai atskirai).

40-ojo TAS „Investicinis turtas“ pakeitimai (taikoma finansiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. ar vėliau). 40-asis TAS reikalauja perkelti turtą iš/į investicinio turto tik tada, kai yra to turto naudojimo pasikeitimas. Pakeitimai paaiškina, kad vadovybės ketinimų dėl turto naudojimo pasikeitimas atskirai nėra naudojimo pasikeitimo įrodymas. Taip yra todėl, kad vadovybės ketinimai atskirai be kitų aplinkybių pasikeitimų nėra turto naudojimo pasikeitimas.

22-asis TFAAK „Sandoriai užsienio valiuta ir avansinis atlygis“ (taikoma finansiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. ar vėliau). TFAAK 22 aiškinimas pateikia rekomendacijas,

kokį valiutos kursą naudoti pateikiant sandorius valiuta (tokius kaip pardavimų sandoriai), kai mokėjimas yra gaunamas ar atliekamas iš anksto.

Standartai bei esamų standartų pakeitimai ir aiškinimai, kurie dar neįsigaliojo / įsigaliojo ir kurių nepradėjo taikyti anksčiau laiko / pradėjo taikyti nuo 2019 metų:

Tarptautinių apskaitos standartų valdyba (TASV) paskelbė keletą standartų ir jų aiškinimų, kurie įsigalios būsimaisiais ataskaitiniais laikotarpiais, ir kurių VIPA netaikė anksčiau.

Svarbiausi iš jų yra šie:

- 16-asis TFAS „Nuoma“ (privalomai taikoma laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau).
- TFAAK 23-asis aiškinimas „Neapibrėžtumas dėl pelno mokesčio taikymo“ (taikoma finansiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. ar vėliau)

16-asis TFAS „Nuoma“ (taikoma finansiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. ar vėliau). Dėl 16 TFAS taikymo VIPA turėjo pripažinti turto naudojimo teises ir nuomos įsipareigojimus visoms sutartims, kurios yra nuomos sutartis arba kurių dalis yra nuomos sutartis.

VIPA apskaitė nuomos sandorius finansinės būklės ataskaitoje tik nuo 2019 m. sausio 1 d.

Vietoje veiklos nuomos mokėjimų pripažinimo veiklos sąnaudomis, VIPA pripažįsta nuomos mokesčio sąnaudas nuo nuomos įsipareigojimų ir teisių į turtą nusidėvėjimą. Tai didina finansinėse ataskaitose pateiktą EBITDA sumą, lygią veiklos nuomos kaštams.

TFAAK 23-asis aiškinimas „Neapibrėžtumas dėl pelno mokesčio taikymo“ (taikoma finansiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. ar vėliau)

Interpretacija aiškina, kaip taikyti 12-ojo TAS „Pelno mokesčiai“ taikomus pripažinimo ir vertinimo kriterijus, kai yra neapibrėžtumų dėl pelno mokesčio traktavimo. VIPA svarsto apie standarto poveikį, įtaką VIPA-ai ir pritaikymo laiką.

VIPA nesitiki kitų TASV paskelbtų, bet dar negaliojančių standartų ir paaiškinimų reikšmingos įtakos VIPA-ai.

9-ojo TFAS pakeitimai „Išankstiniai mokėjimai su neigiama kompensacija“ (taikoma finansiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. ar vėliau)

Šie 9-ojo TFAS pakeitimai leidžia įmonėms įvertinti amortizuota savikaina dalį iš anksto sumokėtų sumų už finansinį turtą su vadinamąja neigiama kompensacija. VIPA svarsto apie standarto poveikį, įtaką VIPA-ai ir pritaikymo laiką.

Metiniai TFAS standartų 2015-2017 m. patobulinimai, susiję su 3-uoju TFAS „Verslo jungimais“, 11-uoju TFAS „Jungtinė veikla“, 12-uoju TAS „Pelno mokesčiai“ ir 23-uoju TAS „Skolinimosi išlaidos“ (taikoma finansiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. ar vėliau; dar nėra priimta ES)

3-ojo TFAS pakeitimas „Verslo jungimais“ paaiškina, kad jei ir kai įmonė vėliau įgauna kontrolę, ji turi iš naujo įvertinti savo prieš tai turėtą nuosavybės dalį įsigijimo dienos tikrąja verte. Grupė pripažįsta bet kokį skirtumą tarp jungtinės veiklos tikrosios vertės įsigijimo dieną ir ankstesnės balansinės vertės kaip pelną arba nuostolius. VIPA svarsto apie standarto poveikį, įtaką ir pritaikymo laiką.

11-ojo TFAS pakeitimas „Jungtinė veikla“ paaiškina, kad jei ir kai įmonė vėliau įgauna jungtinę kontrolę, ji negali iš naujo įvertinti savo prieš tai turėtos nuosavybės dalies. Dėl to pakeitimas suderinamas su apskaita, taikoma sandoriams, kuriais asocijuota įmonė tampa pagal jungtinės veiklos sutartį veikiančia įmone ir atvirkščiai. VIPA svarsto apie standarto poveikį, įtaką ir pritaikymo laiką.

12-ojo TAS „Pelno mokesčiai“ pakeitimas paaiškina, kad pelno mokestis nuo dividendų (jei taikoma), kaip apibrėžta 9-jame TFAS, turi būti pripažintas:

- tuo pačiu metu, kai pripažįstamas įsipareigojimas mokėti šiuos dividendus; ir
- bendrųjų pajamų ataskaitoje, kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje arba nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitoje atsižvelgiant į tai, kur VIPA iš pradžių pripažino ankstesnius sandorius ar įvykius, kurie sugeneravo paskirstytiną pelną, iš kurio mokami dividendai.

VIPA svarsto apie standarto poveikį, įtaką VIPA-ai ir pritaikymo laiką.

23-ojo TAS „Skolinimosi išlaidos“ pakeitimas paaškina, kad kai ilgo parengimo turtas, finansuojamas specialių paskolų pagalba, būna paruoštas numatomam jo panaudojimui ar pardavimui (tokiu būdu, kad skolinimosi išlaidos, patirtos dėl specialių paskolų, daugiau nebegali būti kapitalizuojamos kaip šio ilgo parengimo turto dalis), tokios paskolos tada tampa bendrų skolinimosi išlaidų dalimi. Dėl to nuo tos dienos šioms paskoloms taikytina norma yra įtraukiama nustatant kapitalizacijos dydį, taikomą bendroms skoloms 14 pastraipos tikslais. VIPA svarsto apie standarto poveikį, įtaką VIPA-ai ir pritaikymo laiką.

17-asis TFAS „Draudimo sutartys“ (taikoma finansiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2021 m. sausio 1 d. ar vėliau; dar nėra priimta ES)

17-ame TFAS nustatyti reikalavimai, kuriuos VIPA turėtų taikyti pateikdama informaciją apie draudimo sutartis, kurias ji sudaro, ir apie jos turimas perdraudimo sutartis. VIPA nesitiki jokios šių pakeitimų įtakos VIPA finansinėms ataskaitoms, kadangi draudimo sektoriuje veikla nėra vykdoma.

19-ojo TAS pakeitimai: Plano pakeitimas, apribojimas ar padengimas (taikoma finansiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. ar vėliau; dar nėra priimta ES)

Pakeitimai paaškina, kad jei planas pakeičiamas, apribojamas ar padengiamas, nuo to momento yra privaloma, kad einamųjų paslaugų savikaina ir grynosios palūkanos laikotarpiu po paskesnio vertinimo būtų nustatomi vadovaujantis paskesnio vertinimo prielaidomis. VIPA svarsto apie standarto poveikį, įtaką VIPA-ai ir pritaikymo laiką.

Pakeitimai Nuorodose į TFAS standartų koncepsinę sistemą (taikoma finansiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2020 m. sausio 1 d. ar vėliau; dar nėra priimta ES)

Pakeitimai apima peržiūrėtą turto ir įsipareigojimų sąvokas, taip pat naujas rekomendacijas dėl vertinimo ir pripažinimo nutraukimo, pateikimo ir atskleidimo. VIPA svarsto apie pakeitimų poveikį, įtaką VIPA-ai ir pritaikymo laiką.

3-iojo TFAS pakeitimai: Verslo apibrėžimas (taikoma finansiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2020 m. sausio 1 d. ar vėliau; dar nėra priimta ES)

Pakeitimai paaškina, ar įsigyta veikla ir turtas yra verslas ar tik turto grupė. VIPA svarsto apie standarto poveikį, įtaką VIPA-ai ir pritaikymo laiką.

1-ojo ir 8-ojo TFAS pakeitimai: Reikšmingumo apibrėžimas (taikoma finansiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2020 m. sausio 1 d. ar vėliau; dar nėra priimta ES)

Pakeitimai pateikia peržiūrėtą 'reikšmingumo' apibrėžimą. VIPA svarsto apie standarto poveikį, įtaką VIPA-ai ir pritaikymo laiką.

2.2. UŽSIENIO VALIUTA

Užsienio valiuta išreikšti sandoriai apskaitomi pagal sandorio dieną galiojusį oficialų valiutų keitimo kursą. Pelnas ir nuostoliai iš tokių sandorių bei iš užsienio valiuta išreikšto turto ir įsipareigojimų likučių perkainojimo finansinės būklės atsakitos sudarymo dieną yra apskaitomi bendrųjų pajamų ataskaitoje. Tokie likučiai perkainojami pagal ataskaitinio laikotarpio pabaigos valiutų keitimo kursą.

2.3. NEMATERIALUSIS TURTAS

Nematerialusis turtas (išskyrus prestižą)

Nematerialusis turtas yra prisipažįstamas įsigijimo verte. Nematerialusis turtas yra pripažįstamas, jei yra tikėtina, kad VIPA gaus su šiuo turtu susijusią ekonominę naudą ateityje ir jei turto vertė gali būti patikimai įvertinta. Nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikotarpis gali būti ribotas ir neribotas.

Po pradinio pripažinimo nematerialusis turtas, kuris yra riboto tarnavimo laiko, yra apskaitomas įsigijimo verte (savikaina), atėmus sukauptą amortizaciją ir vertės sumažėjimą (jei toks yra). Nematerialusis turtas yra amortizuojamas tiesiogiai proporcingu metodu per numatytą naudingą tarnavimo laiką. Pelnas ar nuostoliai dėl nematerialiojo turto nurašymo yra apskaitomi kaip grynujų pardavimo įplaukų ir apskaitinės turto vertės skirtumas ir yra pripažįstami kaip pelnas ar nuostoliai, kai turtas yra nurašomas.

Naudingo tarnavimo laikas, likvidacinės vertės ir amortizacijos metodas yra kasmet peržiūrimi užtikrinant, kad jie atitiktų numatomą ilgalaikio nematerialiojo turto, išskyrus prestižą, naudojimo pobūdį.

Nematerialusis turtas, kuris yra neriboto tarnavimo laiko, nėra amortizuojamas, bet kasmet peržiūrimas dėl vertės sumažėjimo, individualiai arba pinigų generuojančio vieneto lygmenyje. Kasmet yra vertinimas neriboto tarnavimo laikas siekiant nustatyti, ar turtas gali būti naudojamas neribotą laiką. Jei ne, toks nematerialusis turtas perspektyviai perklasifikuojamas iš neriboto naudojimo laiko į riboto naudojimo laiką. VIPA 2020 m. rugsėjo 30 d. ir 2019 m. gruodžio 31 d. neturėjo neriboto tarnavimo nematerialiojo turto.

VIPA nematerialųjį turtą sudaro programinė įranga ir licencijos.

Licencijos

Už licencijas sumokėtos sumos yra kapitalizuojamos ir amortizuojamos per 3 metus.

Programinė įranga

Naujos programinės įrangos įsigijimo išlaidos yra kapitalizuojamos ir pripažįstamos nematerialiuoju turtu, jei šios išlaidos nėra kompiuterinės įrangos sudedamoji dalis. Programinė įranga yra amortizuojama per 3-7 metų laikotarpį. Išlaidos, patirtos atstatant arba išlaikant numatomą ekonominę naudą, kurią VIPA tikisi gauti iš turimų programinių sistemų veiklos, yra pripažįstamos laikotarpio, kai atliekami palaikymo ir priežiūros darbai, sąnaudomis.

2.4. ILGALAIKIS MATERIALUSIS TURTAS

Pradinę ilgalaikio materialiojo turto vertę sudaro įsigijimo kaina, įskaitant negražinamus įsigijimo mokesčius ir visas tiesiogiai priskirtinas išlaidas, susijusias su turto parengimu eksploatuoti arba perkėlimu į jo naudojimo vietą. Išlaidos, tokios kaip remonto ir eksploatacijos, patirtos ilgalaikiam materialiajam turtui pradėjus veikti, paprastai yra apskaitomos to laikotarpio, kai jos buvo patirtos, bendrųjų pajamų ataskaitoje. Tais atvejais, kai galima aiškiai įrodyti, jog šių išlaidų dėka padidės ekonominė nauda iš šio ilgalaikio materialiojo turto panaudojimo ir (arba) pailgės jo numatytas ekonominio tarnavimo laikas, išlaidos yra kapitalizuojamos pridėdant jas prie ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo vertės.

VIPA nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą metodą per tokius naudingo tarnavimo laikotarpus:

- kompiuterinei technikai ir ryšių priemonėms - 3 metai,
- mašinoms ir įrengimams - 5 metai,
- baldams - 6 metai.

Naudingo tarnavimo laikas, likvidacinė vertė ir nusidėvėjimo metodas yra peržiūrimi kasmet užtikrinant, kad jie atitiktų numatomą ilgalaikio materialiojo turto naudojimo pobūdį.

Ilgalaikis materialusis turtas yra nurašomas jį pardavus arba kai iš jo naudojimo ar pardavimo nebesitikima jokios ekonominės naudos. Bet koks pelnas ar nuostoliai, atsirandantys dėl turto nurašymo (apskaičiuojamas kaip grynujų pardavimo pajamų ir balansinės turto vertės skirtumas), yra įtraukiami į tų metų bendrųjų pajamų ataskaitą, kuriais turtas yra nurašomas.

2.5. FINANSINIS TURTAS

Vadovaujantis TFAS 9 “Finansinės priemonės: klasifikacija ir vertinimas” finansiniam turtui priskiriami:

- 1) grynieji pinigai;
- 2) kitų įmonių nuosavybės instrumentai;
- 3) sutartinės teisės: i) gauti grynuosius pinigus ar kitą finansinį turtą iš kitos įmonės; ii) arba apsiekti finansiniu turtu ar įsipareigojimais su kita įmone įmonei potencialiai palankiomis sąlygomis;
- 4) sutartis, kurios pagrindu ateityje bus arba gali būti atsiskaitoma pačios įmonės nuosavybės instrumentais ir tai: i) ne išvestinės finansinės priemonės, kurių pagrindu įmonė yra arba gali būti įpareigota gauti kintamą skaičių pačios įmonės nuosavybės instrumentų; arba ii) išvestinės finansinės priemonės, už kurias bus arba gali būti atsiskaitoma kitais būdais, nei apsiekitimas fiksuota grynujų pinigų suma ar kitu finansiniu turtu už fiksuotą skaičių pačios įmonės nuosavybės instrumentų.

Vykdamas 9-tojo TFAS nuostatas finansinis turtas skirstomas į tris grupes:

- 1) finansinį turtą, kuris vertinamas amortizuota savikaina;
- 2) finansinį turtą, kuris vertinamas tikrąja verte, vertės pokytį pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis bendrųjų pajamų ataskaitoje;
- 3) finansinį turtą, kuris vertinamas tikrąja verte, vertės pokytį pripažįstant pelnu ar nuostoliais bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Finansinis turtas klasifikuojamas ir įvertinamas, t. y. kuriai iš nurodytų finansinio turto grupių turėtų būti priskiriamas, naudojant du testus/vertinimo kriterijus:

- 1) ūkio subjekto finansinio turto valdymo verslo modelis (įvertinama, koku būdu įmonė valdo finansinį turtą siekiant generuoti pinigų srautus, t. y. surenkant sutartinius pinigų srautus, parduodant finansinį turtą arba naudojant abu būdus);
- 2) finansinio turto sutartinių pinigų srautų charakteristikos (įvertinama, ar sutartiniai pinigų srautai apima tik pagrindinės sumos ir palūkanų mokėjimus).

Finansinių priemonių vertės sumažėjimo pripažinimo etapai, kurių naudojimas priklauso nuo kredito rizikos blogėjimo laipsnio po pirminio pripažinimo, yra trys. Pirminio finansinio turto pripažinimo metu ūkio subjektas turi registruoti atidėtuosius finansinio turto, apskaitomų tikrąja verte, nuostolius ateinantiems 12 mėnesių. Toks pripažinimas taikomas finansiniam turtui, kuris dėl tam tikrų įvykių ar aplinkybių, susidarančių per ateinančius 12 mėnesių, galėtų lemti finansinius nuostolius ateityje (nebūtinai 12 mėnesių bėgyje). Kiekvieno finansinio periodo pabaigoje ūkio subjektas turi įvertinti, ar nuo pirminio pripažinimo reikšmingai nepasikeitė finansinės priemonės kredito rizika.

Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte pelne (nuostoliuose)

Finansiniam turtui, vertinamam tikrąja verte pelne (nuostoliuose), priskiriamas turtas, skirtas parduoti, t. y. jeigu jis buvo įsigytas su tikslu parduoti jį artimiausioje ateityje. Pelnas arba nuostoliai iš šio turto vertės pasikeitimo pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje. VIPA neturi investicijų, vertinamų tikrąja verte pelne (nuostoliuose).

Investicijos, laikomos iki išpirkimo termino

Finansinis turtas su fiksuotais arba nustatytu būdu apskaičiuojamais mokėjimais ir fiksuota trukme yra klasifikuojamas kaip laikomas iki išpirkimo termino, jeigu įmonė ketina ir gali jį laikyti iki išpirkimo termino pabaigos. Iki išpirkimo termino laikomos investicijos yra apskaitomos amortizuota įsigijimo verte. Pelnas arba nuostoliai pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje tada, kai sumažėja tokių investicijų vertė, jos yra nurašomos arba yra amortizuojamos. VIPA turi investicijų (vyriausybės vertybiniai popieriai), laikomų iki išpirkimo.

Paskolos ir gautinos sumos

Paskolos ir gautinos sumos yra neišvestinis finansinis turtas su fiksuotais arba nustatytu būdu apskaičiuojamais mokėjimais, kuriuo neprekiuojama aktyvioje rinkoje. Gautinos sumos iš pradžių yra pripažįstamos gautinų lėšų tikrąja verte. Paskolos ir gautinos sumos yra apskaitomos amortizuota verte naudojant efektyvios palūkanų normos metodą (išskyrus trumpalaikes gautinas sumas, kurių palūkanų pajamų pripažinimas būtų nereikšmingas) atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, kurie atspindi neatgautinas sumas. Pelnas arba nuostoliai pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje tada, kai toks turtas yra nurašomas, sumažėja jo vertė ar jis yra amortizuojamas.

Finansinis turtas, skirtas parduoti

Finansinis turtas, skirtas parduoti, - tai finansinis turtas, kuris nėra išvestinė finansinė priemonė, skirta parduoti, ir kuris nepriskiriamas nė vienai iš trijų aukščiau paminėtų grupių. Po pirminio pripažinimo finansinis turtas, skirtas parduoti, finansinėse ataskaitose apskaitomas tikrąja verte. Nerealizuotas pelnas ar nuostoliai (išskyrus vertės sumažėjimo nuostolius bei užsienio valiutos perskaičiavimo pelną arba nuostolius), susiję su tikrosios vertės pasikeitimu, yra apskaitomi atskirame nuosavo kapitalo straipsnyje tol, kol investicijos bus parduotos ar bus pripažintas jų vertės sumažėjimas. Tada sukauptas pelnas arba nuostoliai pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje. Kai finansinio turto, skirto parduoti, tikroji vertė negali būti patikimai įvertinta, toks finansinis turtas apskaitomas įsigijimo verte. VIPA neturi finansinio turto, skirto parduoti.

Finansinio turto vertės sumažėjimas

Kiekvienų finansinių ataskaitų sudarymo datą bendrija įvertina finansinį turta, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė sumažėjo. Finansinio turto vertė sumažėja tada, kai yra objektyvių požymių, tokių kaip vienas ar keli įvykiai, įvykę po finansinio turto pirminio pripažinimo, kurie turi įtakos įvertintiems finansinio turto ateities pinigų srautams. Vertės sumažėjimo požymių pavyzdžiu gali būti požymiai, kad skolininkas ar grupė skolininkų susiduria su reikšmingais finansiniais sunkumais, nemoka ar vėluoja mokėti palūkanas ar pagrindinę skolos sumą; tikimybė, kad jie bankrutuos ar bus vykdoma kita finansinė reorganizacija; akivaizdūs faktoriai, tokie kaip įsiskolinimų pokyčiai ar verslo sąlygų pokyčiai, sutampantys su finansinių įsipareigojimų nevykdymu, rodantys, jog egzistuoja įvertinamas būsimų pinigų srautų sumažėjimas. Finansinio turto, apskaitomo amortizuota savikaina, vertės sumažėjimo nuostolių suma yra skirtumas tarp finansinio turto apskaitinės vertės ir įvertintų ateities pinigų srautų dabartinės vertės, apskaičiuotos naudojant efektyvią palūkanų normą.

Viso finansinio turto apskaitinė vertė yra tiesiogiai sumažinama įvertintais vertės sumažėjimo nuostoliais, išskyrus prekybos gautinas sumas, kurių apskaitinė vertė yra sumažinama naudojant abejotinų gautinų sumų sąskaitą. Nuvertėjusios gautinos sumos yra nurašomos, kai jos yra įvertinamos kaip nebeatgautinos.

Jei po finansinės būklės ataskaitos sudarymo datos įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių suma sumažėja ir šis sumažėjimas gali būti objektyviai susietas su įvykiais, kurie įvyko po įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių pripažinimo, tuomet šie anksčiau pripažinti vertės sumažėjimo nuostoliai yra atstatomi per bendrųjų pajamų ataskaitą, bet taip, kad vertės sumažėjimo nuostolių atstatymo dieną turto apskaitinė vertė neviršytų amortizuotos savikainos, kuri būtų buvusi, jei nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ankstesniais laikotarpiais nebūtų buvę pripažinti.

2.6. FINANSINIO TURTO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ PRIPAŽINIMO NUTRAUKIMAS

Finansinis turtas

Finansinio turto (ar, kur tinkama, dalies finansinio turto ar dalies panašaus finansinio turto grupės) pripažinimas yra nutraukiamas, kai:

- baigiasi teisės į finansinio turto pinigų srautus galiojimo laikas;
- VIPA išlaiko teisę į pinigų srautus, bet prisiima įsipareigojimą sumokėti visą sumą trečiajai šaliai pagal perleidimo sutartį per trumpą laiką;
- VIPA perleidžia savo teisę gauti pinigines įplaukas iš turto ir / arba (a) perleidžia iš esmės visą su finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą, arba (b) nei perleidžia, nei išlaiko su finansiniu turtu susijusios rizikos ir naudos, bet perleidžia šio turto kontrolę.

Kai VIPA perleidžia teises į turto pinigų srautus, bet nei perleidžia, nei išlaiko su turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos ir neperleidžia turto kontrolės, turtas yra pripažįstamas ta dalimi, su kuria VIPA yra vis dar susijusi. Sąsaja su turtu, kuris buvo perleistas kaip garantija, apskaitoma mažesniaja suma iš apskaitinės turto vertės, ir didžiausios numanomos sumos, kurią VIPA gali tekti sumokėti.

Finansiniai įsipareigojimai

Finansinio įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar baigiasi jo terminas. Kai vienas esamas finansinis įsipareigojamas yra pakeičiamas kitu įsipareigojimu tam pačiam skolintojui, bet kitomis sąlygomis, arba kai esamo įsipareigojimo sąlygos iš esmės pakeičiamos, toks pokytis laikomas pirminio įsipareigojimo nutraukimu ir naujo įsipareigojimo atsiradimu. Skirtumas tarp atitinkamų balansinių verčių pripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitoje

2.7. TURTO VERTĖS SUMAŽĖJIMAS

Finansinio turto vertės sumažėjimas

Kiekvienų finansinių ataskaitų sudarymo datą VIPA įvertina finansinį turtą, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė sumažėjo. Finansinio turto vertė sumažėja tada, kai yra objektyvių požymių, tokių kaip vienas ar keli įvykiai, įvykę po finansinio turto pirminio pripažinimo, kurie turi įtakos įvertintiems finansinio turto ateities pinigų srautams. Vertės sumažėjimo požymių pavyzdžiu gali būti požymiai, kad skolininkas ar grupė skolininkų susiduria su reikšmingais finansiniais sunkumais, nemoka ar vėluoja mokėti palūkanas ar pagrindinę skolos sumą; tikimybė, kad jie bankrutuos ar bus vykdoma kita finansinė reorganizacija; akivaizdūs faktoriai, tokie kaip įsiskolinimų pokyčiai ar verslo sąlygų pokyčiai, sutampantys su finansinių įsipareigojimų nevykdymu, rodantys, jog egzistuoja įvertinamas būsimų pinigų srautų sumažėjimas. Finansinio turto, apskaitomo amortizuota savikaina, vertės sumažėjimo nuostolių suma yra skirtumas tarp finansinio turto apskaitinės vertės ir įvertintų ateities pinigų srautų dabartinės vertės, apskaičiuotos naudojant pirminio pripažinimo metu nustatytą apskaičiuotų palūkanų normą.

Viso finansinio turto apskaitinė vertė yra tiesiogiai sumažinama įvertintais vertės sumažėjimo nuostoliais, išskyrus prekybos gautinas sumas, kurių apskaitinė vertė yra sumažinama naudojant abejotinių gautinų sumų sąskaitą. Nuvertėjusios gautinos sumos yra nurašomos, kai jos yra įvertinamos kaip nebeatgautinos.

Jei po finansinių ataskaitų sudarymo datos įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių suma sumažėja ir šis sumažėjimas gali būti objektyviai susietas su įvykiais, kurie įvyko po įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių pripažinimo, tuomet šie anksčiau pripažinti vertės sumažėjimo nuostoliai yra atstatomi ir parodomi bendrųjų pajamų ataskaitoje, bet taip, kad vertės sumažėjimo nuostolių atstatymo dieną turto apskaitinė vertė neviršytų amortizuotos savikainos, kuri būtų buvusi, jei nuostoliai dėl turto vertės sumažėjimo ankstesniais laikotarpiais nebūtų buvę pripažinti.

Kitas turtas

Kito turto vertės sumažėjimas yra įvertinamas tuomet, kai įvykiai ar aplinkybės parodo, kad turto vertė gali neatsipirkti. Kai apskaitinė vertė viršija turto atsipirkimo vertę, vertės sumažėjimas apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitos pelno (nuostolių) dalyje. Vertės sumažėjimo, apskaityto ankstesniais laikotarpiais, atstatymas apskaitomas, kai yra požymių, kad pripažinti nuostoliai dėl turto vertės sumažėjimo nebeegzistuoja ar reikšmingai sumažėjo. Atstatymas yra apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje tame pačiame straipsnyje, kuriame buvo apskaityti vertės sumažėjimo nuostoliai.

2.8. ATSARGŲ APSKAITA

Atsargos pirminio pripažinimo metu yra apskaitomos įsigijimo savikaina. Vėlesniais laikotarpiais atsargos yra apskaitomos grynąja galimo realizavimo verte arba įsigijimo savikaina - priklausomai nuo to, kuri yra mažesnė. Atsargų savikaina apima įsigijimo kainą ir susijusius mokesčius bei tas pridėtines išlaidas, kurios susidarė gabenant atsargas į dabartinę jų buvimo vietą ir suteikiant joms dabartinę būklę. Savikaina nustatoma naudojant FIFO metodą. Grynoji galimo realizavimo vertė - įvertinta pardavimo kaina, esant įprastinėms verslo sąlygoms, atėmus įvertintas gamybos užbaigimo išlaidas ir įvertintas rinkodaros ir paskirstymo išlaidas. Atsargos, kurios nebegali būti realizuotos, yra nurašomos.

2.9. PINIGAI IR JŲ EKIVALENTAI

VIPA pinigus sudaro pinigai, esantys bankų sąskaitose (kasos nėra). Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės, labai likvidžios investicijos, lengvai konvertuojamos į žinomą pinigų sumą. Tokių investicijų terminas neviršija trijų mėnesių, o vertės pokyčių rizika yra labai nežymi.

Pinigų srautų ataskaitoje pinigus ir jų ekvivalentus sudaro pinigai banko einamosiose sąskaitose bei indėliai, kurių terminas sutarties sudarymo datą neviršija 3 mėn.

2.10. FINANSINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI

Vadovaujantis 9 TFAS "Finansinės priemonės: klasifikacija ir vertinimas" nuostatomis finansiniai įsipareigojimai apibūdinami kaip:

- 1) sutartinis įsipareigojimas: i) pateikti grynuosius pinigus ar kitą finansinį turtą kitai įmonei; ar ii) apsikeisti finansiniu turtu ar įsipareigojimais su kita įmone įmonei potencialiai nepalankiomis sąlygomis;
- 2) sutartis, kurios pagrindu ateityje bus arba gali būti atsiskaitoma pačios įmonės nuosavybės instrumentais ir tai: i) ne išvestinės finansinės priemonės, kurių pagrindu įmonė yra arba gali būti įpareigota pateikti kintamą skaičių pačios įmonės nuosavybės instrumentų; arba ii) išvestinės finansinės priemonės, už kurias bus arba gali būti atsiskaitoma kitais būdais, nei apsikeitimas fiksuota grynujų pinigų suma ar kitu finansiniu turtu už fiksuotą skaičių pačios įmonės nuosavybės instrumentų.

Reikšmingas kredito rizikos padidėjimas fiksuojamas tuomet, kai mokėtinos sumos yra neapmokėtos daugiau nei 30 dienų nuo apmokėjimo termino. Finansinėms priemonėms su maža kredito rizika yra priimta taikyti nereikšmingą kredito rizikos padidėjimą.

Paskolos ir skolos su palūkanomis

Skolos iš pradžių pripažįstamos gautų lėšų tikrąja verte, atėmus sandorio išlaidas. Vėliau jos apskaitomos amortizuota verte, o skirtumas tarp gautų lėšų ir sumos, kurią reikės sumokėti per skolos terminą, yra įtraukiamas į laikotarpio bendrųjų pajamų ataskaitą, išskyrus kapitalizuojamas skolini-mosi išlaidas, kurios aprašytos žemiau.

Skolinimosi išlaidos, tiesiogiai priskiriamos įsigijimui turto, kuriam reikia laiko paruošti numatomam naudojimui ar pardavimui, statybai ar gamybai yra kapitalizuojamos kaip dalis atitinkamo turto savikainos. Visos kitos skolinimosi išlaidos pripažįstamos sąnaudomis, kai patiriamos. Skolos priskiriamos ilgalaikėms, jei iki ataskaitų datos sudaryta finansavimo sutartis įrodo, kad įsipareigojimas ataskaitų datai pagal pobūdį buvo ilgalaikis.

Prekybos įsipareigojimai

Prekybos įsipareigojimai yra neišvestiniai finansiniai įsipareigojimai su fiksuotais arba nustatytu būdu apskaičiuojamais mokėjimais, kuriais neprekiuojama aktyvioje rinkoje. Tokie įsipareigojimai yra apskaitomi amortizuota verte, naudojant efektyvių palūkanų normos metodą. Pelnas ir nuostoliai yra pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje, kai prekybos įsipareigojimai yra nurašomi arba amortizuojami.

Kiti įsipareigojimai

Įsipareigojimai apskaitoje registruojami, atsiradus įsipareigojimams vykdant veiklą. Prie įsipareigojimų taip pat priskiriami ir nepanaudotų atostogų įsipareigojimai darbuotojams.

Atsižvelgiant į tai, kad 2014-2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos 11 prioriteto „Techninė parama veiksmų programai administruoti“ priemonės Nr. 11.0.1-CPVA-V-201 „Veiksmų programos administravimas“ lėšos yra skirtos veiksmams, susijusiems su tam tikros 2014-2020 m. ES struktūrinės veiksmų programos administravimu, bet ne tikslinė parama VIPA, todėl prie kitų įsipareigojimų priskiriamos ir gautos sumos ilgalaikio turto įsigijimui. Šiomis sumomis dengiamas minėto turto nusidėvėjimo sąnaudos.

2.11. FINANSINĖ IR VEIKLOS NUOMA

VIPA nustato, ar susitarimas yra nuoma arba apima nuomą, atsižvelgdama į sandorio esmę susitarimo sudarymo data, kuomet susitarimo įvykdymas priklauso nuo specifinio turto panaudojimo arba susitarimas suteikia teisę panaudoti turtą.

Finansinė nuoma - VIPA kaip nuomininkas

Turto nuoma, pagal kurią visa su nuosavybe susijusi rizika ir teikiama nauda perduodama VIPA, yra laikoma finansine nuoma. VIPA apskaito finansinę nuomą kaip turtą bei įsipareigojimus finansinės būklės ataskaitoje, kurių vertės yra lygios nuomojamo turto tikrajai vertei finansinės nuomos pradžioje arba minimalių finansinės nuomos mokėjimų dabartinei vertei, jei pastaroji yra mažesnė. Skaičiuojant minimalių finansinės nuomos mokėjimų dabartinę vertę naudojama diskonto norma yra finansinės nuomos mokėjimų palūkanų norma, kai ją galima išskirti, kitu atveju naudojama VIPA bendra skolinimosi palūkanų norma. Tiesioginės pradinės išlaidos yra įtraukiamos į turto vertę. Finansinės nuomos mokėjimai yra padalinami tarp palūkanų sąnaudų ir neapmokėtų įsipareigojimų mažinimo. Palūkanos nustatomos taip, kad jų procentas nuo neapmokėto finansinės nuomos įsipareigojimų likučio kiekvieno mokėjimo metu būtų pastovus per visą finansinės nuomos laikotarpį.

Finansinės nuomos būdu įsigytam turtui skaičiuojamas nusidėvėjimas. Nusidėvėjimo skaičiavimo tvarka finansinės nuomos būdu įsigytam turtui yra analogiška kaip ir nuosavam turtui. Toks turtas negali būti nudėvimas per ilgesnį nei lizingo laikotarpį, jei, pagal lizingo sutartį, sutarties laikotarpiui pasibaigus, nuosavybė nėra perduodama VIPA.

Veiklos nuoma - VIPA kaip nuomininkas

Turto nuoma, pagal kurią visa su nuosavybe susijusi rizika ir teikiama nauda pasilieka nuomotojui, yra laikoma veiklos nuoma. Nuomos sandoriai, t.y. teisės į nuomojamą turtą apskaitomi finansinės būklės ataskaitoje. Bendrųjų pajamų ataskaitoje pripažįstami nuomos mokesčio sąnaudos nuo nuomos įsipareigojimų ir teisių į turtą nusidėvėjimas tiesiniu metodu per nuomos laikotarpį

Veiklos nuoma - VIPA kaip nuomotąs

Turtas, išnuomotas pagal veiklos nuomos sutartis, yra apskaitomas finansinės būklės ataskaitoje kaip ilgalaikis materialusis ir investicinis turtas. Šis turtas yra nudėvimas per jo naudingo tarnavimo laikotarpį, taikant tas pačias nusidėvėjimo normas, kaip ir kitam VIPA veikloje naudojamam ilgalaikiam materialiajam turtui. Nuomos pajamos yra pripažįstamos tiesiniu metodu per visą nuomos laikotarpį.

Turto nuoma, pagal kurią visa su nuosavybe susijusi rizika ir teikiama nauda pasilieka nuomotojui, yra laikoma veiklos nuoma. Įmokos pagal veiklos nuomos sutartį yra apskaitomos kaip pajamos tiesiniu metodu per nuomos laikotarpį.

2.12. DOTACIJOS IR SUBSIDIJOS

Dotacija - valstybės ar savivaldybės institucijos teikiama tikslinė parama įmonei, jei ji anksčiau įvykdė arba ateityje įvykdys paramos teikėjos nustatytas sąlygas.

Apskaitoje pripažįstamos dvi dotacijų rūšys:

- su turtu susijusios dotacijos. Jos gaunamos ilgalaikiu turtu arba skiriamos ilgalaikiam turtui pirkti, statyti, rekonstruoti ar kitaip įsigyti. Teikiant tokias dotacijas, gali būti nustatoma ir papildomų sąlygų, susijusių su turto rūšimi, vieta ar laiku, per kurį turtas turi būti įsigyjamas arba išlaikomas. Dotacijos yra apskaitomos gauto turto tikraja verte ir vėliau pripažįstama bendrųjų pajamų ataskaitoje, mažinant turto nusidėvėjimo sąnaudas, per atitinkamo ilgalaikio turto tarnavimo laikotarpį;
- su pajamomis susijusios dotacijos. Jos teikiamos sąnaudoms ir negautoms pajamoms kompensuoti, taip pat visos kitos dotacijos, nepriskirtinos su turtu susijusioms dotacijoms. Dotacijos, susijusios su pajamomis, pripažįstamos panaudotomis tiek, kiek per ataskaitinį ar praėjusį periodą patiriama kompensuojamų sąnaudų, mažinant bendrųjų pajamų ataskaitoje atitinkamas sąnaudas.

Avansu gautos dotacijos, susijusios su ilgalaikio turto įsigijimu, yra apskaitomos kaip ilgalaikiai įsipareigojimai iki tokio turto įsigijimo momento.

Dotacijos ir subsidijos yra pripažįstamos tada, kai yra pakankamas užtikrinimas, kad dotacija bus gauta ir visos dotacijos gavimo sąlygos bus vykdomos.

2.13. AKCINIS KAPITALAS IR REZERVAI

Paprastosios akcijos apskaitomos jų nominalia verte. Už parduotas akcijas gauta suma, viršijanti jų nominalią vertę, apskaitoma kaip akcijų priedai. Papildomos išlaidos, tiesiogiai priskiriamos naujų akcijų emisijai, apskaitomos nuosavame kapitale, atėmus jas iš akcijų priedų.

2.14. ATIDĖJINIAI

Atidėjiniai apskaitomi tada, kai dėl įvykio praeityje VIPA turi teisinį įsipareigojimą ar neatšaukiamą pasižadėjimą ir tikėtina, kad jam įvykdyti bus reikalingi ekonominę naudą teikiantys ištekliai, ir įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta. Atidėjiniai yra peržiūrimi kiekvieną ataskaitų dieną ir koreguojami, kad atspindėtų tiksliausią dabartinį įvertinimą. Su atidėjinais susijusios išlaidos yra apskaitomos bendrųjų pajamų ataskaitoje grynąja verte, atsižvelgiant į kompensuojamas sumas. Jei pinigų laiko vertė yra reikšminga, atidėjiniai yra diskontuojami naudojant efektyvią laikotarpio palūkanų normą (prieš mokesčius), jei reikia, atsižvelgiant į konkrečią įsipareigojimą specifinę riziką. Kai naudojamas diskontavimas, atidėjinio padidėjimas, atspindintis praėjusio laiko tarpą, yra apskaitomas kaip finansinės sąnaudos.

2.15. MOKESČIAI

Mokesčius ir kitas įmokas į valstybės biudžetą ir fondus VIPA apskaičiuoja ir moka LR mokesčių administravimo įstatymo ir kitų įstatymų nustatyta tvarka.

2020 m. rugsėjo 30 d. vykdydama veiklą VIPA privalėjo sumokėti darbdavio socialinio draudimo įmokas (1.77 proc. nuo darbuotojams priskaičiuoto darbo užmokesčio), išskaičiuoti ir sumokėti gyventojų pajamų mokestį (20 proc. nuo darbuotojams priskaičiuoto darbo užmokesčio, atėmus neapmokestinamąjį pajamų dydį), išskaičiuoti ir sumokėti privalomąjį pensijos ir sveikatos draudimą (19.50 proc. /2.1 - 3.0 proc. nuo darbuotojams priskaičiuoto darbo užmokesčio).

2.16. PELNO MOKESTIS

Pelno mokesčio apskaičavimas remiasi metiniu pelnu, įvertinus atidėtąjį pelno mokestį. Skaičiuojant pelno mokestį vadovaujamosi mokesčių įstatymais ir mokesčių tarifais, kurie galioja finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną.

Vadovaujantis LR pelno mokesčio įstatymu VIPA 2020 m. apmokestinamajam pelnui taikomas 15 proc. pelno mokesčio tarifas.

Einamųjų metų mokestis

Einamųjų metų pelno mokestis mokamas atsižvelgiant į apmokestinamąjį pelną už metus. Pelno mokestis apskaičiuojamas naudojant finansinių metų pradžioje galiojusį pelno mokesčio tarifą.

Mokestiniai nuostoliai gali būti keliami neribotą laikotarpį, išskyrus nuostolius, kurie susidarė dėl vertybinių popierių ir/arba išvestinių finansinių priemonių perleidimo. Nuostoliai iš vertybinių popierių ir/arba išvestinių finansinių priemonių perleidimo gali būti keliami 5 metus ir padengiami tik iš tokio paties pobūdžio sandorių pelno.

Mokestinių nuostolių perkėlimas nutraukiamas, jeigu įmonė nebetęsia veiklos, dėl kurios šie nuostoliai susidarė, išskyrus atvejus, kai įmonė veiklos nebetęsia dėl nuo jos nepriklausančių priežasčių.

Atidėtasis mokestis

Atidėtasis mokestis yra pripažįstamas laikiniams skirtumams tarp turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės finansinėse ataskaitose ir jų atitinkamos mokestinės bazės. Atidėtojo mokesčio įsipareigojimai yra bendrai pripažįstami visiems laikiniams skirtumams, o atidėtojo mokesčio turtas pripažįstamas ta dalimi, kuri tikėtina ateityje sumažins turimą apmokestinamąjį pelną realizuojant laikuosius skirtumus. Toks turtas ir įsipareigojimai yra nepripažįstami, jei laikini skirtumai yra susiję su prestižu, arba jei sandorio metu (kito nei verslo jungimas) pripažįstamas turtas ar įsipareigojimai neįtakoja nei apmokestinamojo, nei finansinio pelno.

Atidėtojo mokesčio turtas yra peržiūrimas finansinių ataskaitų sudarymo datai ir yra sumažinamas, jei nėra tikėtina, kad įmonė ateityje turės pakankamai apmokestinamojo pelno šiam turtui realizuoti, iki sumos, kuri tikėtina ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną. Toks sumažinimas yra atstatomas, kai tampa tikėtina, kad ateityje bus pakankamai apmokestinamojo pelno.

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra įvertinami naudojant galiojančią mokesčio normą, kuri bus taikoma tais metais, kuriais numatoma šiuos laikinus skirtumus padengti arba apmokėti, remiantis mokesčio normomis (ir mokesčių įstatymais), kurios yra ar bus patvirtintos iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos. Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai atspindi mokestines pasekmes, kurių įmonė tikisi ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, siekdama apmokėti ar padengti savo turtą ar įsipareigojimus.

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai sudengiami, kai yra teisiškai leidžiama sudengti einamųjų metų mokesčio turtą ir įsipareigojimus ir kai yra susiję su pelno mokesčiais, nustatytais tu

pačių institucijų, ir įmonė ketina sudengti einamųjų metų mokesčio turta ir įsipareigojimus grynąja verte.

Einamųjų metų ir atidėtasis mokestis už laikotarpį

Einamųjų metų ir atidėtasis mokestis yra apskaitomi sąnaudomis arba pajamomis pelne ar nuostoliuose, išskyrus atvejus, kai jie susiję su straipsniais, pripažįstamais ne pelnu ar nuostoliais (kitose bendrose pajamose arba tiesiogiai nuosavybėje), tokiu atveju pelno mokestis taip pat pripažįstamas kitose bendrosiose pajamose arba tiesiogiai nuosavybėje.

2.17. PAJAMŲ APSKAITA

15-ojo TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“ nustato principus, kuriuos ūkio subjektas turi taikyti finansinių ataskaitų naudotojams pranešdamas naudingą informaciją apie pajamų ir pinigų srautų, atsirandančių dėl sutarties su klientu, pobūdį, sumą, laiką ir neapibrėžtumą.

Pajamos pripažįstamos sandorio kaina tuomet, kai prekės arba paslaugos perduodamos klientui. Kompleksinės prekės ar paslaugos, kurias galima išskirti, pripažįstamos atskirai ir bet kokios nuolaidos ar lengvatos, taikomos sutarties kainai, paprastai turi būti priskiriamos atskiriems elementams. Jeigu atlygis yra skirtingas dėl tam tikrų priežasčių, turi būti pripažįstamos minimalios sumos, jeigu rizika, kad jos bus atstatytos, nėra reikšminga. Sąnaudos, patirtos siekiant užtikrinti sutarčių su klientais sudarymą, turi būti kapitalizuojamos ir amortizuojamos per sutarties suvartojimo laikotarpį.

Vadovaujantis 15-uju TFAS nustatoma veiklos įsipareigojimas (pasižadėjimas perduoti prekę ar paslaugą klientui) sutartyje bei ar įmonė yra savo sąskaita veikiantis subjektas (prekės ir paslaugos tiekėjas) ar agentas (atsakingas už prekės ar paslaugos tiekimo organizavimą) ir ar licencijos suteikimo pajamos turėtų būti pripažįstamos tam tikru monetu ar per tam tikrą laikotarpį.

VIPA pajamas sudaro administruojamų / valdomų fondų (JESSICA Kontroliuojantysis fondas, Energijos efektyvumo, Daugiabučių namų modernizavimo, Kultūros paveldo, Savivaldybių pastatų fondai) valdymo mokestis, skaičiuojamas pagal patvirtintas metodikas.

Palūkanų pajamos pripažįstamos kaupimo principu, atsižvelgiant į skolos likutį ir taikomą palūkanų normą. Gautos palūkanų įplaukos pinigų srautų ataskaitoje pateiktos kaip kitų po vienu metų gautinų sumų (finansinio turto) pokytis pagrindinės veiklos pinigų sraute.

2.18. SĄNAUDŲ APSKAITA

Sąnaudos apskaitoje pripažįstamos vadovaujantis kaupimo ir palyginimo principais tuo atskaitiniu laikotarpiu, kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką. Tais atvejais, kai per atskaitinį laikotarpį padarytų išlaidų neįmanoma tiesiogiai susieti su konkrečių pajamų uždirbimu ir jos ateinančiais laikotarpiais neduos pajamų, šios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tą patį laikotarpį, kada buvo patirtos.

VIPA sąnaudos skirstomos į pardavimo savikainos ir veiklos sąnaudas. Prie pardavimo savikainos sąnaudų priskiriamos tiesiogiai su vykdoma veikla susijusios sąnaudos: atsakingų darbuotojų darbo užmokestis, paslaugų ir prekių išlaidos, būtinos veiklai vykdyti ir, kurios gali būti aiškiai atskirtos ir identifikuotos. Veiklos sąnaudoms priskiriamos bendrosios ir administracinės sąnaudos, būtinos tinkamam įmonės veiklos užtikrinimui.

2016 m. rugpjūčio 1 d. VIPA pasirašė sutartis su Viešąja įstaiga Centrine projektų valdymo agentūra dėl projektų „UAB Viešųjų investicijų plėtros agentūra - veiksmų programos administravimas“ (projekto Nr. 11.0.1-CPVA-V-201-01-0012) ir „UAB Viešųjų investicijų plėtros agentūra - Informavimas apie veiksmų programą“ (projekto Nr. 12.0.1-CPVA-V-202-01-0015), kurių lėšomis yra kompensuojamos dalis institucijos išlaidų, susijusių su 2014 - 2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos administravimo laikotarpio projektu, finansuojamų grąžinamosios subsidijos būdu, administravimu.

2.19. NEAPIBRĖŽTIEJI ĮSIPAREIGOJIMAI

Neapibrėžtieji įsipareigojimai nėra apskaitomi finansinėse ataskaitose, tačiau jie yra atskleidžiami, išskyrus tuos atvejus, kai jų įtaka finansiniams rezultatams nereikšminga.

Neapibrėžtasis turtas nėra apskaitomas finansinėse ataskaitose, tačiau yra atskleidžiamas aiškinamajame rašte, jei iš jo tikimasi gauti ekonominės naudos.

2.20. SUSIJUSIOS ŠALYS

Susijusiomis šalimis pripažįstami akcininkai, Valdybos nariai, jų giminės, valstybės valdomos įmonės (atskleidimo tikslais tik reikšmingų sandorių ar likučių turinčios LR finansų ministerijai pavaldžios įmonės) bei įmonės, kurios tiesiogiai ar netiesiogiai per tarpininką kontroliuoja įmonę arba yra kontroliuojamos atskirai ar kartu su kita šalimi, kuri taip pat pripažįstama susijusia šalimi, galiojant sąlygai, kad šis ryšys suteikia galimybę vienai iš šalių kontroliuoti kitą šalį arba daryti reikšmingą įtaką kitai šaliai, priimant finansinius ir valdymo sprendimus.

2.21. TIKROJI VERTĖ

Tikroji vertė apibrėžiama kaip kaina, už kurią vertinimo dieną būtų parduotas turtas arba perleistas įsipareigojimas pagal realų sandorį tarp rinkos dalyvių. Išskiriami trys tikrosios vertės hierarchijos lygiai.

Pirmam lygiui priskiriama ta turto vienetų tikroji vertė, kuri nustatyta remiantis identiško turto kotiruojamais (nekoreguotomis) kainomis aktyviose rinkose.

Antram lygiui priskiriama ta turto vienetų tikroji vertė, kuri nustatyta remiantis tiesiogiai ar netiesiogiai stebimais rodikliais.

Trečiam lygiui priskiriama ta turto vienetų tikroji vertė, kuri nustatyta remiantis nestebimais rodikliais.

Reikšmingi apskaitiniai įvertinimai yra nuolat peržiūrimi ir įvertinami remiantis praeities patirtimi bei kitais veiksniais, įskaitant būsimų įvykių tikimybę, kuri laikoma pagrįsta tam tikromis aplinkybėmis.

Rengiant finansines ataskaitas pagal TFAS, priimtus taikyti ES, vadovybei reikia padaryti tam tikras prielaidas ir įvertinimus, kurie įtakoja pateiktas turto, įsipareigojimų, pajamų bei sąnaudų sumas bei neapibrėžtumų atskleidimus. Pagrindinės sritys, kuriose naudoti vertinimai rengiant šias finansines ataskaitas, yra aptartos žemiau:

Mokesčių patikrinimai

Mokesčių inspekcija gali bet kuriuo metu per 5 iš eilės einančius metus po ataskaitinių mokesčių metų patikrinti buhalterinius įrašus bei apskaičiuoti papildomus mokesčius ir baudas. VIPA vadovybei nežinomos jokios aplinkybės, dėl kurių galėtų iškilti potencialus reikšmingas įsipareigojimas šiuo atžvilgiu.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas

Atidėtojo pelno mokesčio turtas yra apskaitomas visiems nepanaudotiems mokesčiniams nuostoliams finansinės būklės ataskaitoje tada, kai yra tikėtina gauti tiek planuojamo mokesčio pelno ateityje, kad jo pakaktų laikiniams skirtumams realizuoti. Reikšmingas vadovybės įvertinimas yra reikalingas nustatant atidėtojo pelno mokesčio turto dydį, kuris gali būti pripažintas, atsižvelgiant į galimą laiką ir būsimą apmokestinamo pelno lygį kartu su būsimomis mokesčių planavimo strategijomis.

VIPA vadovybės vertinimu, ateityje VIPA turės pakankamai apmokestinamojo pelno ir galės realizuoti pripažintą finansinės būklės ataskaitoje atidėtojo pelno mokesčio turtą.

2.22. ĮVYKIAI PO FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITOS SUDARYMO DIENOS

Visi po finansinės būklės ataskaitos sudarymo dienos įvykę įvykiai (koreguojantys įvykiai) yra apskaitomi finansinėse ataskaitose, jei jie susiję su ataskaitiniu laikotarpiu ir turi reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms.

2.23. UŽSKAITOS

Sudarant finansines ataskaitas turtas ir įsipareigojimai bei pajamos ir sąnaudos nėra užskaitomos tarpusavyje, išskyrus atvejus, kai atskiras TFAS reikalauja arba leidžia būtent tokį tarpusavio užskaitymą.

Dėl atskirų sumų apvalinimo iki eurų, lentelėse skaičiai gali nesutapti, tokios apvalinimo paklaidos šiose finansinėse ataskaitose yra nereikšmingos.

FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITOS PASTABOS

1 pastaba. Nematerialusis turtas, Eur

Straipsnis	Licencijos	Programinė įranga	Iš viso
Įsigijimo vertė			
2018 m. gruodžio 31 d. likutis	73.523	346.100	419.623
Įsigytas turtas	2.752	67.250	70.002
Perleistas ir nurašytas turtas	(2.818)	(1.379)	(4.197)
2019 m. gruodžio 31 d. likutis	73.457	411.971	485.428
Įsigytas turtas	2.176	40.121	42.297
Perleistas ir nurašytas turtas	(6.777)	(837)	(7.614)
Apvalinimo paklaida	-	(1)	(1)
2020 m. rugsėjo 30 d. likutis	68.856	451.254	520.110
Sukaupta amortizacija			
2018 m. gruodžio 31 d. likutis	54.560	97.383	151.943
Apskaičiuota amortizacija	19.040	31.482	50.522
Perleistas ir nurašytas turtas	(2.818)	(1.380)	(4.198)
2019 m. gruodžio 31 d. likutis	70.782	127.485	198.267
Apskaičiuota amortizacija	809	44.816	45.625
Perleistas ir nurašytas turtas	(6.777)	(768)	(7.545)
2020 m. rugsėjo 30 d. likutis	64.814	171.533	236.347
Likutinė vertė			
2018 m. gruodžio 31 d.	18.963	248.717	267.680
2019 m. gruodžio 31 d.	2.675	284.486	287.161
2019 m. rugsėjo 30 d.	4.042	279.721	283.763

VIPA neturi pagal lizingo sutartis įsigyto ar įsigyjamo nematerialaus turto.

2020 sausio 1 d. VIPA pradėjo taikyti Generalinio direktoriaus įsakymu 2019/9-71 naujai patvirtintą apskaitos politiką, kurioje keičiama ilgalaikio turto įsigijimo ir likvidacinė vertė. Dalis nudėvėto, bet vis dar naudojamo materialaus ir nematerialaus turto apskaitoma užbalansėje.

2 pastaba. Ilgalaikis materialusis turtas, Eur

Straipsnis	Mašinos ir įrenginiai	Kita įranga	Kitas ilgalaikis turtas	Kiti įrenginiai, prietaisai ir įrankiai	Iš viso
Įsigijimo vertė					
2018 m. gruodžio 31 d. likutis	1.083	-	-	193.678	194.761
Įsigytas turtas	-	-	-	31.586	31.586
Perkėlimai	-	-	-	-	-
Perleistas ir nurašytas turtas	(1.083)	-	-	(9.427)	(10.510)
2019 m. gruodžio 31 d. likutis	-	-	-	215.837	215.837
Įsigytas turtas	-	-	-	17.868	17.868
Nurašytas turtas	-	-	-	(18.854)	(18.854)
2020 m. rugsėjo 30 d. likutis	-	-	-	214.851	214.851
Sukauptas nusidėvėjimas					
2018 m. gruodžio 31 d. likutis	1.083	-	-	150.506	151.589
Perkėlimai	-	-	-	-	-
Apskaičiuotas nusidėvėjimas	-	-	-	25.627	25.627
Nurašytas turtas	(1.083)	-	-	(9.427)	(10.510)
2019 m. gruodžio 31 d. likutis	-	-	-	166.706	166.706
Apskaičiuota amortizacija	-	-	-	18.951	18.951
Nurašytas turtas	-	-	-	(11.578)	(11.578)
2020 m. rugsėjo 30 d. likutis	-	-	-	174.079	174.079
Likutinė vertė					
2018 m. gruodžio 31 d.	-	-	-	43.172	43.172
2019 m. gruodžio 31 d.	-	-	-	49.131	49.131
2020 m. rugsėjo 30 d.	-	-	-	40.772	40.772

VIPA neturi pagal lizingo sutartis įsigyto ar įsigijamo materialiojo turto.

3 pastaba. Teisės į nuomojamą nekilnojamą turtą, Eur

VIPA 2019 m. sausio 1 d. pradėjo taikyti 16-asis TFAS „Nuoma“. Dėl 16 TFAS taikymo VIPA pripažįsta turto naudojimo teises ir nuomos įsipareigojimus visoms sutartims, kurios yra nuomos sutartis arba kurių dalis yra nuomos sutartis. VIPA apskaito nuomos sandorius finansinės būklės ataskaitoje nuo 2019 m. sausio 1 d.

2016 m. gruodžio mėn. VIPA sudarė automobilio nuomos (Turto veiklos nuomos) sutartį, kurios galiojimas baigsis 2020 m. lapkričio mėn.

VIPA nuomojasi administracines patalpas. 2014 m. VIPA sudarė negyvenamųjų patalpų nuomos sutartį, kurios galiojimas baigėsi 2018 m. gruodžio mėn. 2018 m. spalio mėn. pasirašyta naujai sudaryta negyvenamųjų patalpų nuomos sutartis, kuri įsigaliojo nuo 2019 m. sausio mėn.

Teisės į nuomojamą:

	2021 m.	2020 m.	2019 m.
Teisė į nekilnojamą turtą	100.001	100.001	96.666
Teisė į autotransporto priemones		9.214	10.830
Iš viso	100.001	109.215	107.496

Straipsnis	Teisės į nekilnojamą turtą	Teisės į transporto priemones	Iš viso
Įsigijimo vertė			
2019 m. gruodžio 1 d. likutis	-	-	-
Įsigytas turtas	289.998	14.440	304.438
Nurašytas turtas	-	-	-
2019 m. gruodžio 31 d. likutis	289.998	14.440	304.438
Įsigytas turtas	6.670	5.604	12.274
Nurašytas turtas	-	-	-
2020 m. rugsėjo 30 d. likutis	296.668	20.044	316.712
Sukauptas nusidėvėjimas			
2019 m. gruodžio 1 d. likutis	-	-	-
Apskaičiuota amortizacija	96.666	10.830	107.496
Nurašytas turtas	-	-	-
2019 m. gruodžio 31 d.	96.666	10.830	107.496
Apskaičiuota amortizacija	74.168	8.122	82.290
Nurašytas turtas	-	-	-
2020 m. rugsėjo 30 d. likutis	170.834	18.952	189.786
Likutinė vertė			
2019 m. gruodžio 31 d.	193.332	3.610	196.942
2020 m. rugsėjo 30 d.	125.834	1.092	126.926

4 pastaba. Iki išpirkimo termino laikomas finansinis turtas, Eur

VIPA iki 2020 m. rugsėjo mėn. 30 d. buvo įsigijusi Vyriausybės vertybinių popierių:

ISIN kodas	Kiekis	Bendra nominalioji vertė	Bendra įsigijimo vertė	Bendra rinkos vertė	Palūkanų norma	Išpirkimo data
LT0000670028	1.000	100.000	102.618	103.294	0,20%	2024.08.23
LT0000630071	1.000	100.000	100.035	100.375	0,09%	2023.04.01
LT0000630071	4.000	400.000	399.847	401.499	0,12%	2023.04.01
LT0000630071	3.000	300.000	299.973	301.125	0,11%	2023.04.01
LT0000630071	2.000	200.000	200.041	200.750	0,10%	2023.04.01
LT0000630071	3.000	300.000	300.017	301.125	0,10%	2023.04.01
LT0000630071	4.000	400.000	399.788	401.499	0,12%	2023.04.01
LT0000630071	4.000	400.000	399.671	401.499	0,13%	2023.04.01
LT0000630071	2.584	258.400	258.112	259.369	0,14%	2023.04.01
LT0000630071	4.000	400.000	399.906	401.499	0,11%	2023.04.01
LT0000630071	3.000	300.000	299.709	301.125	0,14%	2023.04.01
LT0000630071	4.000	400.000	399.729	401.499	0,13%	2023.04.01
LT0000630071	943	94.300	94.257	94.654	0,12%	2023.04.01
Total:	36.527	3.652.700	3.653.703	3.669.312		

5 pastaba. Finansinis turtas, Eur

2020 m. liepos mėn. VIPA išmokėjo pirmą paskolą iš nuosavų lėšų (UAB Saulės gražos parkai, 400 000 Eur).

VIPA ir valstybės kapitalo „Lietuvos energijos“ grupei priklausanti energijos skirstymo bendrovė „Energinis skirstymo operatorius“ (ESO) 2018 m. liepos 3 d. pasirašė komandinės ūkinės bendrijos „Energetinio efektyvumo projektų finansavimo platforma“ (toliau - EEPFP) steigimo dokumentus. ESO EEPFP dalyvauja komanditoriaus teisėmis, t. y. atsako 10 mln. eurų dydžio įnašu, kurį esant poreikiui įneš 10 metų laikotarpiui, VIPA yra atsakinga už visą EEPFP veiklą: finansuojamų projektų paiešką, paraiškų vertinimą, administravimą ir t. t. Vadovaujantis KŪB „Energinis efektyvumo finansavimo platforma“ dalyvių sutarties nuostatomis VIPA (EEFP Tikrasis narys) įnešė 1 Eur.

Įsteigtos EEPFP lėšomis bus finansuojami energijos vartojimą mažinančių technologijų diegimo projektai. Per šią investicinę platformą projektų finansavimui bus prieinamos tiek Lietuvos institucinių investuotojų, tiek ir tarptautinių finansinių institucijų lėšos. 2019 m. buvo pasirašyta pakolos sutartis su AB „Panevėžio stiklas“, 2020 m. pasirašyta paskolos sutartis su UAB „Ledlanas“. 2020 m. rugsėjo mėn. AB „Panevėžio stiklas“ grąžino paskolą.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas paskaičiuotas įvertinus 2019 m. gruodžio 31 d. atostogų kaupinius, kurie susideda iš darbo užmokesčio (atostoginių) dalies, darbdavio socialinio draudimo įmokų bei kaupinius pensinio amžiaus darbuotį išėtinėms kompensacijoms mokėti:

	2020 m. rugsėjo 30 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
Pensijų ir panašių įsipareigojimų atidėjiniai	4.362	4.362
Atostoginių kaupiniai - Darbo užmokesčiui	83.858	83.858
Atostoginių kaupiniai - Socialinio draudimo įmokoms	1.484	1.484
Iš viso	89.704	89.704
Pelno mokesčio tarifas	15%	15%
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	13.456	13.456

6 pastaba. Atsargos, Eur

Straipsnis	2020 m. birželio 30 d	2019 m. gruodžio 31 d.
Likutis ataskaitinio laikotarpio pradžioje	-	7.044
Įsigijimai per ataskaitinį laikotarpį	14.713	17.285
Nurašymai per ataskaitinį laikotarpį	14.713	24.329
Likutinė vertė	-	-

VIPA atsargas sudaro raštinės reikmenys, kuras transporto priemonei, mažavertis inventorių.

7 pastaba. Išankstiniai mokėjimai / sumokėti avansai, Eur

Straipsnis	2020 m. rugsėjo 30 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
Išankstiniai/avansiniai mokėjimai tiekėjams:	2.679	9.643
<i>prekių tiekimo paslaugos</i>		266
<i>mokymų paslaugos</i>	145	
<i>transporto priemonių stovėjimo vietų nuomos paslaugos</i>	2.534	1.911
<i>programinės įrangos įsigijimas</i>		7.260
<i>kitos paslaugos</i>		206

8 pastaba. Asocijuotų įmonių skolos ir kitos gautinos sumos, Eur

Gautinos sumos	2020 m. rugsėjo 30 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
KŪB "Energijos efektyvumo finansavimo platforma"	180.758	143.435
Ilgalaikių suteiktų paskolų einamųjų metų dalis, sukauptos palūkanų pajamos	55.897	
VIPA vykdomi tarptautiniai projektai	35.949	36.425
Techninė parama	61.952	12.551
Gautinas valdymo mokestis	856.198	673.724
Kitos gautinos sumos	1.908	8.634
Biudžeto skola įmonei	22.985	1.069
Iš viso	1.215.647	875.838

9 pastaba. Trumpalaikės investicijos, Eur

Siekiant išvengti neigiamo banko sąskaitos likučio apmokestinimo, 2020 m. balandžio 7 d. VIPA sudarė 6 mėnesių terminuoto indėlio sutartį su AB Šiaulių bankas (indėlio suma 500 000 Eur; indėlio termino pabaiga 2020 m. spalio 7 d.); 2020 m. balandžio 7 d. VIPA sudarė 9 mėnesių terminuoto indėlio sutartį su AB Šiaulių bankas (indėlio suma 500 000 Eur; indėlio termino pabaiga 2021 m. sausio 7 d.); 2020 m. gegužės 20 d. VIPA sudarė 9 mėnesių terminuoto indėlio sutartį su AB Šiaulių bankas (indėlio suma 999 000 Eur; indėlio termino pabaiga 2021 m. vasario 20 d.); 2020 m. balandžio 3 d. VIPA sudarė 6 mėnesių terminuoto indėlio sutartį su AB Luminor bankas (indėlio suma 3 300 000 Eur; indėlio termino pabaiga 2020 m. spalio 3 d.);

10 pastaba. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

VIPA atsiskaitymai galimi ir mokėjimai vykdomi tik banko pavedimu (kasos nėra).

2020 m. birželio 30 d. ir 2019 m. gruodžio 31 d. pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro pinigines lėšas bankų sąskaitose eurais.

VIPA nuosavas pinigines lėšas laiko Swedbank AB, AB Šiaulių bankas, AB Luminor bankas, AB OP bankas.

Pinigų srautų ataskaita sudaroma netiesioginiu metodu, kuomet ataskaitinio laikotarpio grynasis pelnas (nuostolis) yra perskaičiuojamas į ataskaitinio laikotarpio pinigų kiekį, gautą arba išleistą pagrindinėje VIPA veikloje.

11 pastaba. Ateinančių laikotarpių sąnaudoms, Eur

VIPA apskaitoje ateinančių laikotarpių sąnaudoms priskiriama prenumeratos, draudimo ir panašios tęstinio pobūdžio paslaugos, kai yra abi šios sąlygos:

- už paslaugas yra apmokama pagal sąskaitą faktūrą, draudimo polisą ar kitą apskaitos dokumentą, patvirtinantį paslaugų atlikimą;
- paslaugos bus gaunamos nuolatos, daugiau nei vieną ateinantį ataskaitinį laikotarpį, kuriam sudaromas metinių arba tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys.

Ateinančių laikotarpių sąnaudoms	2020 m. rugsėjo 30 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
- prenumerata	248	95
- prisijungimo mokestis prie Lexnet sistemos	83	671
- CV-Online LT duomenų bazės mokestis	587	
- mokestis TOP įmonei 2019 m., 2020 m.	176	330

- automobilio draudimas	1.008	624
- turto draudimas	330	292
- metinis anitvirusinių licencijų mokestis	2.351	6.155
- licencijos sąmatų skaičiavimo įrankiui (ENEF)	1.607	
- viešųjų pirkimų programinės įrangos licencija, konsultacinės paslaugos	575	2.934
- vadovybės civilinės atsak. draudimas	5.660	3.948
- narystės mokesčiai	456	
- dinansų rinkos dalyvio metinės įmokos LB	493	
- VIPA sveitainės patalpinimo internete mokestis	11	55
- kainodaros projektas	3413	
- komandiruotės išlaidos		314
Iš viso	16.998	15.418

12 pastaba. Akcininkų nuosavybė

Akcininkas	Paprastųjų akcijų skaičius (vnt.)	Paprastųjų akcijų vertė (EUR)	Proc.
2020 m. rugsėjo 30 d.			
LR finansų ministerija	379.874	11.001.151	100

Pelnas (nuostoliai) tenkantis vienai akcijai, apskaičiuoti dalijant VIPA ataskaitinio laikotarpio grynąjį pelną (grynuosius nuostolius) iš akcijų skaičiaus.

Straipsnis	2020 m. rugsėjo 30 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
Grynasis ataskaitinio laikotarpio pelnas (nuostoliai), Eur	578.369	257.868
Akcijų skaičius, vnt.	379.874	379.874
Pelnas (nuostolis) tenkantis vienai akcijai, Eur	1,52	0,68

13 pastaba. Rezervai

Vadovaujantis LR akcinių bendrovių įstatymu, VIPA privalo pervesti ne mažiau kaip 1/20 (5 proc.) ataskaitinių finansinių metų pelno į privalomuosius rezervus, kol bus pasiektas rezervo dydis ne mažesnis nei 1/10 įstatinio kapitalo (ne mažiau 10 proc. įstatinio kapitalo vertės). Privalomasis rezervas gali būti naudojamas tik VIPA nuostoliams padengti.

Vadovaujantis LR nacionalinių plėtros įstaigų (toliau - NPĮ) įstatymo 15 strp. nuostatomis VIPA kaip NPĮ turi suformuoti specialųjį kapitalo rezervą, kurio dydis privalo būti ne mažesnis kaip 5 proc. įstatinio kapitalo. Specialusis kapitalo rezervas formuojamas kaupimo principu, kiekvienais metais tokiam rezervui formuoti skiriant ne mažiau kaip 10 procentų tų metų paskirstytojo pelno, iki bus pasiektas nustatytas rezervo lygis. Specialusis kapitalo rezervas NPĮ visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu gali būti naudojamas NPĮ nuostoliams dengti.

Straipsnis	2020 m. rugsėjo 30 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
Privalomasis rezervas, Eur	250.321	236.604
Specialusis kapitalo rezervas (NPĮ įst.), Eur	60.748	33.314

14 pastaba. Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai), Eur

VIPA pajamas sudaro valdymo mokestis, gautas už:

- finansų tarpininko funkcijų atlikimą, įgyvendinant daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programą;

- finansų tarpininko funkcijų atlikimą, įgyvendinant aukštųjų mokyklų ir profesinio mokymo įstaigų bendrabučių atnaujinimo (modernizavimo) programos įgyvendinimą;
- Daugiabučių namų modernizavimo fondo valdytojo funkcijų atlikimą;
- Energijos efektyvumo fondo valdytojo funkcijų atlikimą;
- Kultūros paveldo ir Savivaldybių pastatų fondų valdytojo funkcijų atlikimą;
- Vandentvarkos fondo valdytojo funkcijų atlikimą;
- pajamos už suteiktas paskolas iš nuosavų lėšų.

Straipsnis	2020 m. rugsėjo 30 d.	2019 m. rugsėjo 30 d.
Finansų tarpininko funkcijų atlikimas	319.752	614.414
Fondų valdytojo funkcijų atlikimas	1.946.991	968.303
Paskolų suteikimas (palūkanų pajamos ir sutarties sudarymo mokestis)	2.592	
Iš viso	2.269.335	1.582.717

Kitos pajamos, Eur :

Straipsnis	2020 m. rugsėjo 30 d.	2019 m. rugsėjo 30 d.
Kitos veiklos pajamos	19.665	19.746
Investicinės veiklos pajamos (VVP)	2.144	
Investicijų (VVP) rinkos vertės padidėjimas	15.609	
Baudų, delspinigių pajamos	2.325	3.428
Kitos finansinės veiklos pajamos	7.019	8.711
Iš viso	46.762	31.885

VIPA įgyvendina 2014-2020 metų projektus „Veiksmų programos administravimas“ ir „Informavimas apie veiksmų programą“, kurių metu patirtos išlaidos yra kompensuojamos 2014-2020 metų ES techninės paramos lėšomis. Dalis veiklos išlaidų kompensuojama tarptautinių projektų ir Energijos efektyvumo finansavimo platforma KŪB, kurių įgyvendinime dalyvauja VIPA, lėšomis.

Sąnaudų straipsniai	2020 m. rugsėjo 30 d.			2019 m. rugsėjo 30 d.
	sąnaudos iš viso	sąnaudų kompensa- vimas	sąnaudos po kompen- savimo	sąnaudos po kompensavimo
Darbo užmokesčio ir soc. draudimo sąnaudos, kitos susijusios išmokos	1.383.511	258.929	1.124.582	896.234
Nusidėvėjimas ir amortizacija	146.865	20.833	126.032	119.982
Komunalinės paslaugos	16.466	1.075	15.391	22.403
Automobilio ekspl. sąnaudos, kuras	4.346		4.346	6.444
Ryšių paslaugų sąnaudos	7.412		7.412	5.617
Komandiruočių sąnaudos	5.532	1.167	4.365	22.010
Kvalifikacijos kėlimo sąnaudos	22.975		22.975	10.541
Konsultacinės ir teisinės paslaugos	86.929	16.170	70.759	63.875
Ilgalaikio turto priežiūros paslaugos	44.151		44.151	77.929
Veiklos sąnaudos	181.396	4.568	176.828	84.766
CPVA paslaugos	49.185		49.185	107.095
Pelno mokesčio sąnaudos	91.702		91.702	29.656
Iš viso	2.040.470	302.742	1.737.728	1.446.552

15 pastaba. Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai, Eur

Kreditoriai	Mokėtinos sumos			
	Per vienerius metus		Po vienerių metų	
	2020 m. rugsėjo 30 d.	2019 m. gruodžio 31 d.	2020 m. rugsėjo 30 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
Pensijų ir panašių įsipareigojimų atidėjiniai			4.362	4.362
Įsipareigojimai tiekėjams	50.873	31.549		
Atostogų kaupiniai	127.123	85.342		
Kitos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	105.195	103.751		
Sukauptos sąnaudos	58.552	3.460		
Įsipareigojimai pagal nebaigtas vykdyti sutartis	20.005	100.276	98.889	96.666
Pelno mokesčio įsipareigojimai	91.702			
Iš viso	435.450	324.378	103.251	101.028

2020 m. rugsėjo 30 d. atostogų rezervas apskaičiuotas atsižvelgiant į mokesčių reformą bei vidutinės darbo užmokesčio sąnaudas ir sukauptas nepanaudotas atostogų dienas iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos.

Kitos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai:

- 24.070 Eur - techninės paramos lėšos;
- 22.494 Eur - Triple-A tarptautinio projekto lėšos
- 46.020 Eur - CityzEE tarptautinio projekto lėšos;
- 6.897 Eur - Horizon 2020 tarptautinio projekto lėšos;
- 3.935 Eur - Pwerty tarptautinio projekto lėšos;
- 1.779 Eur - kitos mokėtinos sumos.

Įsipareigojimai pagal nebaigtas vykdyti sutartis (tai nuomos sutartys, kurių įsipareigojimai pripažinti kaip ilagalaukis turtas "Teisės į nuomojamą turtą"):

- per vienerius metus mokėtinos sumos - Transparent, UAB už automobilio nuomą 1.092 Eur; Mano turtas, UAB už administracinių patalpų nuomą 26.946 Eur;
- po vienerių metų mokėtinos sumos - Mano turtas, UAB už administracinių patalpų nuomą 98 889 Eur.

16 pastaba. Neapibrėžtieji įsipareigojimai

VIPA finansiniai įsipareigojimai apskaitoje registruojami tik tada, kai įmonė prisiima įsipareigojimą sumokėti pinigus ar atsiskaityti kitu turtu. Planuojami sandoriai, suteiktos garantijos ir laidavimai, kurių dar nereikia vykdyti, VIPA finansiniais įsipareigojimais nepripažįstami, kol jie neatitinka finansinio įsipareigojimo apibrėžimo. VIPA tokių įsipareigojimų neturėjo ataskaitinio laikotarpio pabaigai.

VIPA nėra suteikusi garantijų tretiesiems asmenims ar įkeitusi turto.

Atidėjiniai

2020 m. rugsėjo 30 d. finansinės būklės ataskaitoje prie ilagalaukių įsipareigojimų - Pensijų ir panašių įsipareigojimų atidėjiniai įtraukta pensinio amžiaus darbuotojų iešeitinėms išmokoms suformuotas 4 362 Eur atidėjiny, kurį sudaro 2 mėnesių darbuotojų vidutinis darbo užmokestis.

Teisminiai ginčai

VIPA neturi reikšmingų teisinių ginčų su trečiosiomis šalimis.

Vadovybės žiniomis nebuvo pateikti ir nėra nagrinėjami jokie ieškiniai VIPA kaip atsakovei.

VIPA žinomų mokestinių ar kitų ieškinių, įstatymų ar poįstatyminių norminių aktų pažeidimų ar galimų pažeidimų, su VIPA susijusių tyrimų, kuriuos atliko ar atlieka bet kokia bendrovė kontroliuojanti vyriausybė institucija, ar kitų galimų atsakomybės atvejų nėra.

VIPA, atstovaudama Daugiabučių namų modernizavimo ir Jessica fondus, ataskaitiniais metais kaip ieškovė dalyvavo civilinėse bylose dėl skolų, pagal daugiabučių namų atnaujinimo paskolų sutartis, priteisimo iš daugiabučių gyvenamųjų namų butų savininkų. Ieškiniai dėl skolų, procesinių palūkanų priteisimo ir bylinėjimosi išlaidų buvo tenkinti.

VIPA ir UAB „Būsto valda“ civilinėje byloje, dėl ne pagal paskirtį panaudotų paskolos lėšų grąžinimo, sudarė taikos sutartį pagal kurią UAB „Būsto valda“ įsiskolinimą turėjo padengti iki 2020 m. vasario 25 d. UAB „Būsto valda“ įsiskolinimą padengė.

Kapitalo rizikos valdymas

Pagrindinis VIPA kapitalo valdymo tikslas yra garantuoti, kad bendrovė atitiktų išorinius kapitalo reikalavimus ir užtikrintų jos veiklos tęstinumą. VIPA kapitalą sudaro savininko - valstybės kapitalas, turtą - atitinkantis kapitalas, rezervai ir nepaskirstytasis pelnas. LR finansų ministerija yra VIPA valstybei nuosavybes teise priklausančių akcijų valdytoja.

LR finansų ministerija nustatytuose VIPA strateginio planavimo dokumentuose numato reikalavimus, siektinus rodiklius bendrovei, kurių vykdymas pateiktas VIPA veiklos ataskaitoje.

VIPA siekia 2020 metų metinių tikslų:

- nuosavo kapitalo grąža - siektinas rodiklis $\geq 1,0$ proc., pasiekimas - 4,93 proc. (2019 m. - 2,23 proc., 2018 m. - 2,71 proc., 2017 m. - 7,76 proc., 2016 m. - 13,69 proc.) ;
- pelnas prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą bei amortizaciją (EBITDA) - siektinas rodiklis 0,1 mln. Eur, pasiekimas - 0,784 mln. Eur (2019 m. - 0,47 mln., 2018 m. - 0,15 mln. Eur, 2017 m. - 0,4 mln. Eur, 2016 m. - 0,6 mln. Eur).

Dividendai skiriami ir mokami vadovaujantis LR vyriausybės 1997 m. sausio 14 d. nutarimo „Dėl dividendų už valstybei priklausančias bendrovių akcijas ir valstybės įmonių pelno įmokų“ Nr. 20 (nauja redakcija nuo 2017 m. sausio 1 d.) nuostatomis.

Kredito rizika

VIPA diversifikuoja laisvas pinigines lėšas bankuose, sandorius sudaro tik su institucijomis, kurios pačios, ar jas kontroliuojantys bankai, turi ilgalaikio skolinimosi užsienio valiuta aukštus kredito reitingus (ne žemesnį nei A-) arba yra pripažinti VIPA partnerių (Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas, Europos investicijų bankas).

8,54 proc. VIPA nuosavų lėšų (terminuoti indėliai, vyriausybės vertybiniai popieriai ir laisvos lėšos) laikoma Swedbank AB (tarptautinės reitingų agentūros „Moody’s Investors Service“ 2018 12 31 suteiktas reitingas Aa2), 34,38 proc. AB Šiaulių bankas (2019 05 24 Moody’s suteiktas reitingas Baa2; stambiausias akcininkas Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas - VIPA partneris), 57,08 proc. AB Luminor banke (tarptautinės reitingų agentūros „Moody’s Investors Service“ 2018 09 11 suteiktas reitingas Baa1).

Likvidumo rizika

Konservatyvus likvidumo rizikos valdymas reiškia pakankamą pinigų ir pinigų ekvivalentų kiekio užtikrinimą. VIPA pinigų srautai yra teigiami, o jos trumpalaikis turtas didele dalimi viršija

trumpalaikius įsipareigojimus, dėl to likvidumo rizika yra labai nedidelė. Dėl šios priežasties VIPA vadovybė nėra įdiegusi jokių formalių procedūrų likvidumo rizikai valdyti.

Likvidumo rizika valdoma planuojant VIPA pinigų srautų judėjimą. VIPA turi prievolę sudaryti 3 metų strateginį planą bei pajamų - išlaidų sąmatą, kurių vykdymą kontroliuoja akcininkas.

Operacinė rizika

Operacinė rizika - tikimybė patirti nuostolius dėl netinkamų ar neveikiančių:

- 1) vidinių procesų,
- 2) žmonių ir
- 3) sistemų arba
- 4) išorinių įvykių.

Operacinės rizikos apibrėžimas apima atitikties ir reputacijos riziką.

Operacinės rizikos valdymo tikslas yra laiku nustatyti, įvertinti, stebėti bei kontroliuoti visų reikšmingų VIPA veiklos sričių, procesų ir sistemų operacinę riziką, siekiant apsaugoti bendrovės turtą ir akcininkų interesus.

2018 m. pabaigoje VIPA tapo Nacionaline plėtros įstaiga, kurios priežiūrą vykdo Lietuvos bankas. Tuo tikslu buvo atnaujinta Rizikos valdymo procedūra, kuri buvo papildyta sąvokomis ir valdymo priemonėmis artimesnėmis bankiniam sektoriui.

Finansinės rizikos valdymas

Administruojamų / valdomų fondų suteiktų paskolų vertės nuvertėjimui apskaičiuoti paskolos yra įvertinamos ir suskirstomos į rizikos grupes. Kiekvienai paskolų rizikos grupei yra taikomi skirtingi nuostolingumo koeficientai:

II rizikos grupei (mokėjimo terminai praleisti nuo 31 iki 60 kalendorinių dienų (imtinai)) - ne mažiau kaip 5 proc. neapdraustosios paskolos dalies;

III rizikos grupei (mokėjimo terminai praleisti nuo 61 iki 90 kalendorinių dienų (imtinai))- ne mažiau kaip 25 proc. neapdraustosios paskolos dalies;

IV rizikos grupei (mokėjimo terminai praleisti nuo 91 iki 120 kalendorinių dienų (imtinai)) - ne mažiau kaip 50 proc. neapdraustosios paskolos dalies;

V rizikos grupei (mokėjimo terminai praleisti daugiau kaip 120 kalendorinių dienų) - 100 proc. neapdraustosios paskolos dalies.

17 pastaba. Kita reikšminga informacija

Lietuvoje finansinės priemonės infrastruktūrai buvo pradėtos įgyvendinti siekiant atnaujinti (modernizuoti) daugiabučius namus. Tam tikslui 2009 metais buvo įsteigtas JESSICA Kontroliuojantysis fondas (JESSICA KF), valdomas Europos investicijų banko. VIPA pasirinkta finansiniu tarpininku. 2013 m. buvo pasirašyta sutartis su Europos investicijų banku (EIB) dėl lengvatinių paskolų teikimo ir administravimo mokymo įstaigų studentų bendrabučių atnaujinimui. VIPA buvo paskirta finansiniu tarpininku.

JESSICA Kontroliuojantysis fondas apskaitomas atskirai užbalansėje ir atskira finansinė atskaitomybė nesudaroma šiam fondui.

Vykdydama 2013 m. rugpjūčio 19 d. VIPA kartu su Centrine projektų valdymo agentūra (toliau - CPVA) pasirašytą Sąlyginės paskolos sutartį su Europos Investicijų banku dėl daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) įgyvendinant JESSICA Kontroliuojančiojo fondo veiklas Lietuvoje, VIPA

iš viso sudarė 115 paskolos sutarčių dėl daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo), kurių vertė siekė 29,8 mln. eurų. Projektai baigti įgyvendinti 2017 m., išmokėta 29,5 mln. eurų paskolų.

Vykdydama 2013 m. liepos 18 d. VIPA kartu su CPVA pasirašytą Sąlyginės paskolos sutartį su Europos Investicijų banku dėl aukštųjų mokyklų bei profesinio mokymo įstaigų bendrabučių atnaujinimo (modernizavimo), VIPA sudarė 16 paskolos sutarčių. Bendra pasirašytų sutarčių vertė - 11,7 mln. eurų. Projektai baigti įgyvendinti 2016 m., išmokėta 11,7 mln. eurų paskolų.

2015 m. vasario 18 d. VIPA pasirašė trišalę Energijos Efektyvumo fondo (ENEF) steigimo ir finansavimo sutartį su LR Finansų ministerija ir LR Energetikos ministerija. ENEF įsteigtas kaip fondų fondas, kurį patikėjimo teise valdo ir administruoja VIPA. Fondo tikslas - energijos efektyvumo didinimas investuojant į viešąją infrastruktūrą. Bendra ENEF įnašo suma - 79,65 mln. eurų. 2017 m. gruodžio 12 d. pasirašyta trišalė garantijos sutartis tarp Jonavos rajono savivaldybės, Danske banko ir VIPA, skirta Jonavos gatvių apšvietimo modernizavimo projektui įgyvendinti. Suteiktos VIPA garantijos suma sudaro 403 tūkst. eurų. 2020 m. rugsėjo 4 d. Širvintų rajono savivaldybė, SEB bankas ir VIPA pasirašė trišalę garantijos sutartį dėl Širvintų gatvių apšvietimo modernizavimo. Garantijos suma 7 350 Eur. Iki 2020 m. rugsėjo 30 d. išmokėtų paskolų suma centrinės valdžios viešųjų pastatų modernizavimui buvo 5,1 mln. eurų. Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos suteiktų vienkartinųjų subsidijų techninei dokumentacijai suma centrinės valdžios viešųjų pastatų modernizavimui buvo 0,1 mln. eurų.

2015 m. kovo 27 d. VIPA pasirašė trišalę Daugiabučių namų modernizavimo fondo (DNMF) steigimo ir finansavimo sutartį su LR Finansų ministerija ir LR Aplinkos ministerija. DNMF tikslas - skatinti energijos vartojimo efektyvumo didinimą investuojant į daugiabučių namų modernizavimą. 2015 m. rugsėjo 17 d. buvo atliktas DNMF sutarties pakeitimas, kuriuo bendra DNMF įnašo suma padidinta iki 74 mln. eurų. DNMF įsteigtas kaip finansinė priemonė, jį patikėjimo teise valdo ir administruoja VIPA. Iki 2020 m. birželio 30 d. buvo sudarytos 238 daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) sutartys už 80,2 mln. eurų (sutarčių virškontraktavimui panaudotos grįžtančios lėšos). Faktiškai suteiktų paskolų vertė 2020 m. birželio 30 d. buvo 78,74 mln. eurų.

2017 m. gegužės 10 d. VIPA pasirašė sutartį su Europos rekonstrukcijos ir plėtros banku (ERPB) dėl 50 mln. eurų paskolos daugiabučių namų renovacijai Lietuvoje. Gautas ERPB finansavimas skirtas daugiabučių namų atnaujinimo lengvatiniams paskoloms, kurioms taikomos VIPA daugiabučių namų renovacijos (modernizacijos) tvarkos apraše numatytos sąlygos. Iki 2020 m. rugsėjo 30 d. buvo sudarytos 134 daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) sutartys už 51,18 mln. eurų (sutarčių virškontraktavimui panaudotos grįžtančios lėšos). Išmokėtų paskolų suma iki 2020 m. rugsėjo 30 d. buvo 47,53 mln. eurų.

2018 m. balandžio 30 d. VIPA pasirašė paskolos sutartį su LR Finansų ministerija vadovaudamosi LR Vyriausybės 2018 m. balandžio 9 d. nutarimu Nr. 341 „Dėl Valstybės perskolinamos paskolos valstybės investicijų projektui, bendrai finansuojamam iš Europos Sąjungos fondų lėšų, finansuoti suteikimo”. Ministerija įsipareigoja suteikti 68 mln. eurų paskolą valstybės investicijų projektui „Daugiabučių namų modernizavimo fondas” (DNMF). Iki 2020 m. rugsėjo 30 d. iš Ministerijos gauta 68 mln. eurų, sudaryta 170 daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) sutarčių už 68,69 mln. eurų (sutarčių virškontraktavimui bus panaudotos grįžtančios lėšos). Išmokėtų paskolų suma iki 2020 m. rugsėjo 30 d. buvo 56,82 mln. eurų.

Vadovaujantis LR vyriausybės 2018 m. spalio 17 d. nutarimu Nr. 1038 “Dėl valstybės perskolinamų paskolų valstybės investicijų projektams, bendrai finansuojamiems iš Europos sąjungos fondų lėšų, finansuoti suteikimo” 2020 m. rugsėjo 4 d. VIPA pasirašė 100 mln. Eur paskolos sutartį su LR finansų ministerija. Paskola skirta Daugiabučių namų modernizavimo fondui (DNMF). Iki 2020 m. rugsėjo 30 d. buvo sudarytos 186 daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) sutartys 80,61 mln. Eur sumai, bendra išmokėtų paskolų siekė 14,65 mln. Eur. Finansų ministerija išmokėjo 20 mln. Eur.

2017 m. rugsėjo 29 d. LR Finansų ministerija, LR Kultūros ministerija ir VIPA pasirašė fondų fondo „Kultūros paveldo fondas“ (toliau - KPF) steigimo ir finansavimo sutartį. Bendra įnašo į KPF suma - 5,2 mln. eurų. Ataskaitiniu laikotarpiu finansų tarpininkui AB „Šiaulių bankas“ buvo išmokėta 1,25

mln. eurų. Pagal AB „Šiaulių bankas“ pateiktą ataskaitą iki 2020 m. rugsėjo 30 d. buvo išmokėta 0,96 mln. eurų dviems sukontraktuotoms paskoloms - UAB „Plungės darna“ dėl Šateikių dvaro sodybos ponų namo tvarkybos darbų (atnaujinimo ir aktualizavimo) ir UAB „Plungės darna“ dėl pastato, esančio Mažeikiuose, Stoties g. 32, tvarkomųjų statybos ir remonto darbų Šalčininkų rajono savivaldybės administracijai dėl Jašiūnų ofisinio pastato pritaikymo šiuolaikinio muziejaus poreikiams, Vilniaus dailės akademijai.

2017 m. rugsėjo 27 d. LR Finansų ministerija, LR Aplinkos ministerija ir VIPA pasirašė fondų fondo „Savivaldybių pastatų fondas“ (toliau - SPF) steigimo ir finansavimo sutartį. Bendra įnašo į SPF suma - 17,3 mln. eurų. Sutartis su atrinktu finansinės priemonės valdytoju - AB „Šiaulių bankas“ pasirašyta 2018 m. gegužės 18 d. Pagal AB „Šiaulių bankas“ pateiktą ataskaitą iki 2020 m. rugsėjo 30 d. buvo išmokėta 3,33 mln. eurų Tauragės, Šalčininkų, Elektrėnų, Molėtų, Panevėžio, Švenčionių, Ukmergės, Šiaulių, Kėdainių, Šakių, Rokiškio rajonų savivaldybių administracijoms.

2019 m. vasario 1 d. LR finansų ministerija, LR aplinkos ministerija ir VIPA pasirašė Snaglaudos lėšomis finansuojamo Vandetvarkos fondo (VF) steigimo sutartį. VF įnašo suma yra 30 mln. Eur. Iki 2020 m. rugsėjo 30 d. pasirašytos keturios sutartys, buvo išmokėta 0,08 mln. Eur.

Nuo 2016 metų sausio 1 d. fondų fondai tapo viešojo sektoriaus subjektais ir jų apskaita yra atskirta nuo VIPA apskaitos.

VIPA laisvos lėšos bankų sąskaitose 2020 m. rugsėjo 30 d. sudarė 1.472 mln. Eur.

Valdomų fondų laisvos lėšos (nėra VIPA nuosavybė):

- DNMF 26.936 mln. Eur,
- ENEF 1.877 mln. Eur,
- KPF 0.002 mln. Eur,
- SPF 0.002 mln. Eur,
- VF 0.429 mln. Eur.

JESSICA Kontroluojančiojo fondo laisvos lėšos sudarė 1.301 mln. Eur.

Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programos lėšos gali būti išimtinai naudojamos tik daugiabučių namų atnaujinimui (modernizavimui), tai yra lėšų pervedimui rangos darbus vykdančioms įmonėms, VIPA valdymo mokesčio sumokėjimui, lėšų grąžinimui Europos Investicijų bankui.

Bendrabučių atnaujinimo (modernizavimo) programos lėšos gali būti išimtinai naudojamos tik bendrabučių atnaujinimui (modernizavimui), tai yra lėšų pervedimui rangos darbus vykdančioms įmonėms, VIPA valdymo mokesčio sumokėjimui, lėšų grąžinimui Europos Investicijų bankui.

Pinigai, esantys VIPA banko sąskaitose, kuriais VIPA disponuoja įgyvendindama aukštųjų mokyklų ir profesinio mokymo įstaigų bendrabučių atnaujinimo (modernizavimo) ir daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programas, finansuojamas JESSICA Kontroluojančiojo fondo lėšomis, nelaikoma VIPA nuosavybe. VIPA apskaitoje šios priemonės lėšos yra apskaitomos taikant atskirą apskaitos kodą.

18 pastaba. Finansiniai ryšiai su įmonės vadovais ir kitais susijusiais asmenimis

Šalys yra laikomos susijusiomis, kai viena šalis turi galimybę kontroliuoti kitą arba gali daryti reikšmingą įtaką kitai šaliai priimant finansinius ir veiklos sprendimus.

VIPA susijusiais asmenimis yra laikoma komandinė ūkinė bendrija „Energijos efektyvumo finansavimo platforma“ (kurioje VIPA yra Tikrasis narys), VIPA vadovybė, valdyba, stebėtojų taryba ir su jais susiję asmenys. Jokių kitų sandorių nei nurodyti ankstesnėse pastabose su šiais asmenimis VIPA nei ataskaitiniais nei praėjusiais metais neturėjo.

2020 m., 2019 m., 2018 m. ir ankstesniais metais VIPA vadovybei (direktoriui, valdybos ir stebėtojų tarybos nariams) nebuvo suteikta jokių paskolų, garantijų, nebuvo jokių kitų išmokėtų ar priskaičiuotų sumų ar turto perleidimo.

	2020 m. rugsėjo 30 d.	2019 m. rugsėjo 30 d.
Per ataskaitinį laikotarpį VIPA vadovams priskaičiuotos sumos, susijusios su darbo santykiais, Eur	174.174	126.768
Vidutinis vadovų skaičius per ataskaitinį laikotarpį, žm.	4	3

18 pastaba. Pobalansiniai įvykiai

Jokių kitų pobalansinių įvykių, kurie galėtų daryti reikšmingą įtaką VIPA finansinėms ataskaitoms iki ataskaitų patvirtinimo dataos nebuvo.

Generalinis direktorius

Gvidas Dargužas

Vyriausioji finansininkė

Raimonda Lauraitytė